

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrtletno
Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—. — Pošto-čekovni
račun 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravljenje: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon 2113

Cena inseratom: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, $\frac{1}{4}$ strani Din 250.—, $\frac{1}{16}$ str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Žive priče!

Kdor ima skrb za svoj dom, ta zna uporabiti vsa sredstva, da se zavaruje velike škode, in da postane deležen vseh dobrin, ki se mu nudijo.

Posebno pameten je oni, ki si zna pridobiti prijatelja, kateri mu priskoči na pomoč v slučaju nesreče. Ni je zlepa veče nesreče kakor tedaj, če pogori domačija. »Slovenski Gospodar« je tak prijatelji svojim celoletnim naročnikom. Vsem, katerih natančni naslovi so tu navedeni, je izplačal po 1000 Din, ko jim je pogorela stanovanjska hiša. Skupno dosedaj okrog 50.000 Din.

Seznam izplačanih zavarovalnin.

Kopš Franc, delavec-najemnik, Ormož. Dobnik Franc, kmet, Sladka gora 12, p. Šmarje pri Jelšah. Pihlar Jožef, posestnik, Čermljenšak, p. Sv. Lenart v Slov. gor. Plavčak Ignac, posestnik, Tlake 11, p. Rogatec. Zemljic Franc, posestnik, p. Sv. Tomaž pri Ormožu. Baloh Miha, posestnik, Založe 41, p. Polzela. Gomilšek Marija, posestnica, Megojnice, p. Griže pri Celju. Bračič Simon, posestnik, Vrhloga, Slov. Bistrica. Munda Jože, posestnik, p. Sv. Tomaž pri Ormožu, Elbl Jožef, posestnik, Osek 123, p. Sv. Trojica v Slov. gor. Heric Alojz, posestnik, Staranova vas, p. Križevci pri Ljutomeru. Mohorko Franc, posestnik, Stogovci 40, p. Ptujsko gora. Marhat Anton, posestnik, Gornji Dolič, p. Mislinje. Žnider Vinko, posestnik, Gavci, p. Šmartno ob Paki. Stramec Anton, Orlica 40, p. Ribnica na Pohorju. Rožič Janez, Lukanja, p. Oplotnica. Horvat Franc, Hošnica 8, p. Lanporje. Vučak Anton, Novi Bežnovci, p. Čankova. Lorbek Marija, Podgorje 25, p. Slovenjgradec. Kukovec Jakob, Hajndlu 26, p. Velika Nedelja. Stanjko Anton, posestnik, Ihova, p. Sv. Benedikt v Slov. gor. Hrovat Justin, Gornja Ponikva, p. Žalec. Cartl Janez, Gornja Hajdina, p. Ptuj. Čuček Karl, Zg. Porčič št. 2, p. Sv. Trojica v Slov. gor. Mikulič Janez, Sv. Jurij št. 2, p. Rogatec. Kolar Ivan, Dobovec 20, p. Ponikva ob južni žel. Toplak Franc, Grajena 12, p. Ptuj. Jevševar Jernej, Sv. Miklavž št. 58, p. Sv. Jurij ob Taboru. Korošec Anton, Preloge 8, p. Prihova. Plavčak Jernej, Žahenberc 34, p. Rogatec. Pavše Mačevž, Kot, p. Prevalje. Skirbiš Anton, Sv. Ana, p. Makole. Zadravec Alojz, Rožički vrh, Sv. Jurij ob Ščavnici. Jurhar Rudolf, Šmiklavž, p. Sv. Jurij ob Taboru. Ogrizek Ivan, Starše, p. Št. Janž na Dravskem polju. Kancler Ivan, Starše, p. Št. Janž na Dravskem polju. Jelen Antonija, Št. Andraž 88, p. Št. Ilj pri Velenju. Žegel Matilda, prevžitkarica, Legen, p. Slovenjgradec. Janiš Jakob, Žirkarce 47, p. Sv. Barbara v Slov. gor. Krump Jakob, Bevče 20, p. Vele-

nje. Novak Franc, Mihalovci, p. Ivanjkovci. Kresnik Ignac, Kraberg, Loče. Borušek Ignac, posestnik, Stranice 28, p. Konjice. Gašparič Ivan, Šardinje 21, p. Velika Nedelja. Več pozarov je še v razpravi.

Vsaka slovenska hiša naj bo naročena na

»SLOVENSKEGA GOSPODARJA«.

Ko boste plačevali naročino, plačujte po 32 Din, saj veste, da ste s tem celoletni naročnik. In nesreča nikdar ne počiva. Bog vas obvaruj požara! Če pa se nesreča vendarle zgodi, kako dobrodošla vam bo

brezplačna zavarovalnina

1000 Din, ki jo boste dobili, ako vam vaša stanovanjska hiša, kamor Slovenski Gospodar zahaja, pogori.

Prijatelji našega lista, poskrbite, da bodo ta seznam čitali vsi oni, ki še niso naročniki Slovenskega Gospodarja. Za tri nove celoletne naročnike dobite kot nagrado gospodarski ali Gospodinjski koledar.

Slovenski Gospodar stane celoletno Din 32.—, polletno Din 16.— in četrletno Din 9.— in se naroča pri

upravi Slovenskega Gospodarja,
Maribor, Koroška cesta štev. 5.

*

Japonsko-kitajski spor.

V sporu med seboj sta dva sorodna naroda rumene pasme: Japonci in Kitajci. Po štovilu večji so Kitajci, ker so

Pregnani kitajski cesar Hsü ang Tung, ki je sedaj v Mukdenu v Mandžuriji in katerega hočejo posaditi Japonci na prestol samostojne Mandžurije.

številčno najmočnejši narod na svetu ter štejejo okoli 400 milijonov ljudi, dokim štejejo Japonci samo okoli 100 milijonov ljudi. Po kulturi, politični in nepolitični organizaciji pa so Japonci veliko močnejši kot Kitajci. Kitajska danes ne predstavlja več enotne države, ker ima jug lastno vlado, sredina svojo, na severu pa gospodarijo razni generali, ki izkorisčajo ljudi. Ako bi torej danes prišlo do vojne med obema narodoma, ni dvoma, da bi Japonci, ki so vojaško izvrstno organizirani in z najmodernejsimi sredstvi opremljeni, v tej neenaki borbi zmagali.

Za kaj pa gre v tem sporu? Za Mandžurijo, ki je severno-vzhodni kot Kitajske, razprostirajoč se med Mongolijo in Rumenim morjem. Po površini je ta pokrajina tako velika, kakor je bila nekdanja avstro-ogrška monarhija. Po prebivalstvu je ta dežela zmes Mandžurov in drugih narodov, zlasti Koreancev, Japoncev in Kitajcev, katerih je največ (preko 22 milijonov). V zadnji dobi narašča prtok Japoncev od leta do leta. Japonski narod se namreč tako naglo in jako množi, da se vsako minuto rodijo Japonski 4 novi državljan. Ker domači otoki vseh Japoncev ne morejo prehraniti in ker je poslednja leta izseljevanje v Zedinjene države Severne Amerike ne samo otežkočeno, marveč onemogočeno, je povse naravno, da se preobilje japonskega naroda izliva ne samo v polotok Korejo, ki ga imajo Japonci popolnoma v oblasti, marveč tudi v sosedno južno in vzhodno Mandžurijo.

Radi Mandžurije je v tem stoletju že bila vojna, in sicer rusko-japonska vojna leta 1904/1905. V tej vojni so Japonci Ruse premagali ter dobili znani Port-Artur in druge kraje. Po tej zmagi so Japonci začeli južni in vzhodni del Mandžurije smatrati za svoje področje, čeprav jim državnopolitično še ne pripada. Zgradili so južno mandžursko železnico, ki vodi do Port-Arturja, zgradili fabrike, izkorisčali rudnike in premogovnike in sploh veliko storili za gospodarsko povzdigo teh delov Mandžurije. Ker so pri tem investirali in porabili težke milijone, ni čuda, da hočejo svoj denar in svoje ljudi zavarovati s politično nadoblastjo nad temi kraji, katero hočejo ne samo ohraniti, marveč se tudi povečati in razširiti.

To je dalo povod, da je Japonska prisla v spor s Kitajsko. Prišlo je že do nekaterih prask in bitk s kitajskimi vojaki, ki jih vodi kitajski general Ma. Ob strani še sedaj stojijo Rusi. Da morajo

Rusi nekaj okreniti, je jasno. Mandžurija je sosedna dežela Azijski Rusiji in ne more biti Rusom vseeno, kdo v tej deželi komandira: ali Kitajci ali Japonci. Neprimerno ljubši je Rusom Kitajec, ki je politično in gospodarsko slab, kar pa z veliko gospodarsko in vojaško silo razpolagajoči Japonec. Ne samo kot sosed ima Rus interes na Mandžuriji, marveč predvsem radi tega, ker teče po mandžurskih tleh takozvana vzhodno-kitajska železnica, ki je zadnji del sibirske železnice in vodi do Vladivostoka. Ako bi Japonci zagospodovali tudi v tem delu Mandžurije, je nevarnost, da Rusija izgubi ne samo to železnicu, marveč tudi Vladivostok. Če pa izgubi to mesto, je definitivno odrinjena od Japonskega morja.

Petožaj na dalnjem vzhodu je torej tako kočljiv. Japonci so s svojimi vojaškimi podvzetji proti Kitajcem v Mandžuriji imeli uspeh. Premagali so kitajskega generala Ma ter zavzeli mesto Cicikar ob vzhodno-kitajski železnicici. Po zavzetju tega mesta je mandžurski general Čangčunghij v njem ustanovil vlado neodvisne Mandžurije. Vojaki uspehi Japoncev so kitajski narod jako razburili. Cankišek, predsednik vlade v Nankingu, je izjavil, da bo odpotoval na sever ter stópil na celo dvamilijonski armadi, ki bo marširala proti Japoncem.

Medtem pa se Društvo narodov na vse kriplje trudi, da bi japonsko-kitajski spor poravnalo. Toda stvar je tako težka. Če Društvo narodov odloči proti Kitajcem, je nevarnost, da izstopi Kitajska iz njega; ako pa odloči proti Japancem, bo Japanska izvršila svojo pretnjo o izstopu iz Društva. Je prav težko najti zadovoljivo rešitev po receptu: »Volk sit, koza cela.« V tem slučaju ne čaka samo eden volk na mandžursko kozo.

*

Sprememba v naši vladi. Dosedanji finančni minister dr. Djordja Djurič je podal ostavko, ki je bila sprejeta. Djurič pride za poslanika v London. Za novega finančnega ministra je imenovan podguverner Narodne banke dr. Milorad Djordjevič.

V DRUGIM DRŽAVAH.

Zahteve avstrijskih velenemencev. Avstrijska velenemška stranka, ki tvori z dr. Schobrovim gospodarskim blokom (dr. Schober je zunanjji minister) in s krščanskimi socijalci parlamentarno večino sedanje dr. Burescheve vlade, je poslala vodstvu krščanskih socijalcev spomenico. V spomenici je med drugim izražena zahteva, da se mora krščansko socijalna stranka usmeriti v čisto nemško stran po dr. Schobrovem receptu, ki je pristaš združitve Avstrije z Nemčijo in je dal tudi pobudo za pozneje preklicano carinsko zvezo med Nemci in Avstriji. Zahtev velenemencev

ZA MASIRANJE

pri prehlajenju, lenem krvnem toku in posebno pri revmatičnih bolečinah se že skozi 35 let najrajše uporablja kot zanesljivo domače sredstvo Fellerjev blagodišči Elsafluid. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specjalne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubiča Donja, Elsatrg 341. Savska banovina.

Fl. 7.

krščanski socijalci ne bodo mogli sprejeti, ker bi jim protifranesco stališče hudo škodovalo in bi Avstrija v zunanjem svetu še bolj zastonj iskala izdatnejšega posojila nego ga danes. Spor med velenemci in krščanskimi socijalci pa bi utegnil povzročiti vladno krizo.

Madžarska se pogaja z Rusijo. Madžarska vlada je sklenila, da vpostavi trgovinsko zvezo s sovjetsko Rusijo, s katero že ni bila 14 let v stikih. Za enkrat bosta zamenjani obe državi blaga za pet milijonov dolarjev.

Romunija bo imela vlogo krizo v kratkem. Romunska vlada pod predsedstvom Jorge je poslala na vse voditelje političnih strank, ki so v vladi in v opoziciji, poziv, naj se izjavijo, ako bi bile pripravljene njih stranke in skupine sodelovati pri sestavi vlade, ki bi bila postavljena na načela parlamentarizma. Dosedanja vlada, tako se bere v tem vabilu, je dovršila svojo naloge in rešila kmeta njegovih dolgov ter te dolbove prevalila na državo in zmanjšala državni proračun od 38 na 25 milijard lejev. Sedaj je prišel čas, ko naj vlada krene s poti političnih osebnosti zopet na kot parlamentarizma. V očigled pravkar navedenu pozivu trdi opozicija, da Jorgova vlada ne more dalje, ker se ne more opirati ne na parlament in ne na narod in bi sploh ne mogla ustvariti v sedanji zbornici delavne večine. Na Romunskem bodo doživeli oster boj med liberalci in kmečko stranko za nadaljnje vodstvo državne politike. Na vlogo, pri kateri bi sodelovali kmetijci ali liberalci, ni niti misliti.

Vedno bolj napete razmere v Nemčiji. V Nemčiji se vedno bolj širita stranki Hitlerjevih narodnih socialistov in komunistov, krčijo se pa srednje stranke reda in resnega državnega dela. Od strank reda stoji trdo edinole katoliški centrum. Nemški narod v srcu sicer ni za neprestana vznemirjanja, a v resnici pa se le zateka po večini pod okrilje nemškega fašizma in komunizma v upada bosta ti dve stranki zrušili republiko in z njo vred pogazili vse, kar je dolej od prevrata sem tako bridko razočaralo Nemce. Glede presoje razmer v Nemčiji razglaša angleško časopisje, da je edina trdna politična organizacija med Nemci centrum, ki je pa v manjšini in ne more vladati brez podpore drugih strank. Ako se bodo srednje skupine še nadalje držale, aki bodo rušili socijalne demokrate komunisti, bo vladna združitev na levo nemogoča in katoliški centrum bo prisiljen, da krene na desno in pritegne proti volji v vlogo nemške faštiste. Nemška vlada s podporo fašizma bi ne uživala zaupa v svetu in bi bila opasna za mir radi hujškarji hitlerjevcv.

Italijanski zunanjji minister Grandi v Ameriki. Dne 17. novembra je dospel v Washington italijanski zunanjji minister Grandi. Sprejet je bil z velikimi častmi, pa brez občinstva, ker je bil vašingtonski kolodvor daleč na okrog zastražen. Dostop je imelo le 30 časniki, karjev in fotografov s posebnimi izkaznicami. Na peronu so bili zbrani ameriški državni tajnik Stimson s soprogo, Hooverjev osebni tajnik, pobočniki vojske in mornarice, uradniki, vojaški poseljnik, osobje italijanskega poslanštva in delegacija italijansko-ameriške družbe. Pred kolodvorom je bila postavljena častna četa. Grandi se je v policijskem spremstvu odpeljal k Hooverju, potem pa v Stimsonovo vilo. Namen Grandijevega obiska v Washingtonu je ta, da pripravi Ameriko na sodelovanje z Italijo na bodoči razorožitveni konferenci in pa, da bi dobili Italijani kako izdatno dolarsko posojilo. Ameriško časopisje oznanja svetu, da je predpogoj za posojilo Italiji: italijansko-francoski sporazum.

*

Zdravljenje po Poljšakovičevi načini.

Našim čitateljem je še v dobrem spominu poskusno zdravljenje raka v mariborski bolnici po učitelju in iznajdilelu Poljšaku. Številni slučaji, kjer je zdravniška znanost popolnoma odpovedala, ali bi bilo ozdravljenje mogoče samo, če bi se odrezala roka ali noge itd., so uspeli tako, da danes hodijo dotični veseli med nami, hvalo pojoč Bogu, da je dal tako znanost neukim. Najomenimo samo slučaj J. Stegra, ki je obolen na sarkomu. Danes bi bil že dolgo pod zemljo. Zdravnik je obljudil Poljšaku, da mu bo pel hvalo po celiem svetu, če Stegerja ozdravi. Steger je zdrav, dotični zdravnik pa molči. Niso pa o tem molčali profesorji na Dunaju, in danes je slučaj Steger in slika o njem znana res celiemu zdravniškemu svetu. Pri nas zdravniki niso videli ali niso hoteli videti Poljšakovih uspehov, in Poljšak je moral oditi, preden je mogel dokončati zdravljenje. Zdravniki, ki so imeli toliko poguma in pravčnosti, da so priznali dobro delovanje Poljšakovega sredstva, so bili kaznovani. Toda glej! Javil se je v uredništvu kmet, ki je pisal Poljšaku po zdravilo. Z odgovorom je dobil letak, ki se v prevodu glasi: Vaše blagorodje! Usojam si Vam naznani, da sem pričel ordinirati, in to od 14—16 ure ter zdravim z Abjinin-mazo po Poljšaku (za zunanje rake, sarkome, kostno in kožno tuberkulozo, ekszem in gnojavice) »Dr. Anton Kropatsch Dunaj itd.« Torej zdravnik-strokovnjak po Poljšaku. V takojkrajšem času bo kakor poročajo, otvorjen Poljšakov sanatorij na Dunaju. Tako bodo naši ljudje morali nositi denar na Dunaj, mesto da bi bili tujci prisiljeni nosili denar k nam ter bi od iznajdbe slovenskega človeka imeli dobiček slovenski zdravniki, gostilničarji in obrtniki. Poljšakovo zdravljenje študirajo sedaj na Dunaju zdravniki-strokovniaki iz raznih

držav. Če bi se bilo pri nas napram Poljšaku stvarno postopalo, bi mu ne bilo treba iti v tujino. Iz domovine bi se širil njegov sloves in domovina bi od tega imela največje koristi.

*

Cerkev sv. Petra v nevarnosti?

Že precej let krožijo po Rimu govorice, ki se nanašajo na najbolj čudovito in najbolj sveto stavbo našega tisočletja, na cerkev sv. Petra v Rimu. Ta hram božji je vsega občudovanja vredno delo enega najbolj slavnih umetnikov Michelangela. In sedaj bi naj obstojala resna nevarnost za kupolo cerkve in za celotno stavbo. Cerkev je v opasnosti, da se lepega dne poruši! Hvala Bogu, da je baš kar omenjeno besedilčenje pretirano. Na celi zadevi je toliko resnice, da so morali cerkev sv. Petra zavarovati s podporniki. Stavbena dela na cerkvi sv. Petra v Rimu so trajala cele robove — dolgih 120 let. Tekom zidanja so vedno spremenjali stavbene načrte. Vogelni kamen je bil položen 18. aprila 1306 na mestu stare bazilike, ki je bila zgrajena v časih cesarja Konstantina. Prva grobna cerkev sv. Petra je tekom 1200 letnega obstoja že tako razpadla, da se je odločil papež Nikolaj V. v sredini 15. stoletja za novo stavbo. Stavbeniki so bili tile: Bramante, Rafael, Peruzzi in Sangallo. Nato je sledil Michelangelo, nadarjeni mojster, ki je vstrajal na mestu svetopeterskega stavbenika 14 let do svoje smrti in je ustvaril na papirju častitljivo kupolo, ki je krona cerkev sv. Petra. Izvršitve kupole ni doživel. Šele 24 let po njegovi smrti so začeli graditi kupolo in so jo dogotovili v 22 mesecih. Nekoliko so predugačili prvotne Michelangelove načrte in baš pri tem spremjanju se je urinila računska napaka. In ta zmota je spravila tekom stoletij na celi svetu najbolj veličastno hišo božjo v nevarnosti in je treba celo stavbo temeljito prenoviti in jo obdači s podporami.

Cerkev in država v čehoslovaški. Svobodomiselnici v meščanskih in delavskih strankah so hoteli čehoslovaško državo speljati v odkrito borbo zoper katoliško Cerkev. Pod zastavo Husa (krivoverca, ki je bil leta 1415 obsojen na vesoljnem cerkvenem zboru v Konstancu ter ga je dal nemški vladar Sigismund na grmadi sežgati) in husitizma se je vršila strastna gonja zoper katoličane. Ustanovila se je takozvana narodna cerkev, da bi ljudi odtrgala od katoliške vere. Liberalno-socialistične nakane niso uspele. Odpadla je plevel, kleno zrnje pa je ostalo: velika večina čehoslovaškega ljudstva in zlasti njegovo jedro je ostalo zvesto veri očetov. Da je bil sovražni val zadržan in zavrnjen, za to gre velika zahvala dejavnosti čehoslovaških katoličanov,

**Z zob za vedno izgine kamen,
če jemlješ dnevno KALODONT**

Sargov Kalodont je edina zobna krema, katera vsebuje učinkoviti dodatek proti zobnemu kamnu (Sulfuricinoleat po Dr. Bräunlichu).

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

ki so se postavili na branik za verske svetinje naroda. Z najmodernejsim orožjem organizacije so se borili na vseh frontah, zlasti na politični in prosvetni fronti. Predsednik čehoslovaške republike dr. Masaryk jim je dal pobudo z znanim opominom, da bodo čehoslovaški katoličani imeli samo toliko pravic, kolikor si jih bodo pridobili. In pridobili so katoliški Cerkvi v Čehoslovaški pravico obstoja, svobode in nemotenega delovanja. Svobodomiselnici — od lažisvobodoumaj tako imenovani — elementi niso dosegli tega, kar so tako iskreno želeli, da bi se Cerkev popolnoma ločila od države ter da bi država popolnoma zagospodovala nad njo. Čehoslovaška država je sklenila pogodbo z rimsko stolico o medsebojnem razmerju med državno in cerkveno oblastjo. Ta pogodba nikakor ne temelji na načelu, da ima Cerkev le toliko pravic, kolikor jih prizna država, mavec se Cerkev smatra kot samostojna organizacija z lastnimi pravicami, ki se jih država ne sme dotakniti. Navedena pogodba določuje vzajemno razmerje prijateljstva in sodelovanja med državo in cerkveno oblastjo. To razmerje je prišlo do javnega izraza ob prilikli intronizaciji (ustoličenja) novega praškega nadškofa dr. Kašparja. Pri tej prilikli so novoimenovani škopje — bilo jih je četvero — obiskali predsednika čehoslovaške vlade Udržala, ki jih je sprejel ob navzočnosti prosvetnega ministra dr. Dererja. Pred predsednikom vlade so škopje položili prisego zvestobe čehoslovaški republiki. Tem povodom je imel novi praški nadškof govor, v katerem je med drugim poudaril: »Vedno se bomo brigali za to, da nam izročeni verniki, ki na podlagi vere

gradijo svojo večno in tudi časno srečo, bodo zmiraj zvesti in vdani državljanji naše republike.«

Sloboda cerkve — splešna zadeva. Prvi teden meseca novembra je bilo v mestu Roterdamu tretje letno zborovanje Stalne mednarodne komisije Katoliškega veletiska (katoliških časniških založnikov). Zastopanih je bilo 11 evropskih držav in Zedinjene države Severne Amerike. Razpravljalo se je o katoliških zadevah raznih držav, zlasti Španije. Soglasno je bila sprejeta resolucija, v kateri se izraža občudovanje in sočuvstvovanje katoliškim listom v Španiji, posebno velikemu madridskemu listu »Il Debate« za junaški boj, ki ga vodi z ostalim katoliškim časopisjem za svobodo katoliške Cerkev. Mednarodna komisija katoliškega tiska se nikakor noče vmešavati v notranjo politiko Španije. To je pa nikakor ne more ovirati, da ne bi naglašila, da spada svoboda Cerkev med neoddatne pravice krščanske civilizacije, katerih po pričevanju zgodovine še ni kršila nobena vlada, ne da bi s tem zadeala sama sebe. Zastopniki katoliškega tiska so preverjeni, da bo v Španiji viteški duh preteklih stoletij zmagal nad nestrljivostjo proti veri in Cerkvi.

*

Če hoče človek prchitro obogateti ...

Širni mariborski okolici je še v svezem spominu znani ponarejevalec ban-kovcev Jurij Potočnik, ki je umrl v zaporih. Njegov pomagač je bil Franc Rupnik. Porota je obsodila 12. marca 1927 Potočnika na 20, Rupnika pa na

9 let ječe. Slednjemu je znižal zagrebski stol sedmorice kazen na 5 let. Rupnik je bil po štiriletni kazni pomiloščen, izpuščen in se je pojavit opet v Mariboru. Lotil se je znova ponarejevanja 100 in 1000 Din bankov cv in avstrijskih šilingov. Oblast je izsledila ponarejevalca in razpečevalce, jih zaprla in družba čaka v mariborski jetnišnici na obsodbo.

Dne 17. novembra pa je mariborska policija izročila v preiskovalne zapore 7 osumljencev zaradi nadaljevanja od Potočnika započetega dela, radi sleparstva in izvabljanja denarja iz lahkovernih ljudi. Glavni krivec pred dnevi aretirane sedmorice je Anton Orgolič, posestnik v Počehovi, ostali pa so železniški nameščenci, družinski očetje, ki so žrtve lahkovernosti in sleparstva.

Ko je bil aretiran brat mojstra Potočnika Gašper, se je sprijaznil Orgolič z njegovo ženo, ki je bila takrat še na svobodi in oba sta pričela delati ponarejevalne poskuse, ki se nikakor niso obnesli in je skušal Orgolič vzbujati vero pri lahkovernežih, da zna delati denar. Na ta način je izvabljal denar in so se nekateri celo zadolžili, da so zbrali denar za Orgoličeve poskuse. Pri zadnji aretaciji je našla policija tudi stroj za tiskanje bankovcev, katerega pa se je mogel posluževati le pokojni Jurij Potočnik, ki je bil pravi mojster v ponarejevalni strok. Glavna razprava, ki bi se bila morala vršiti 20. novembra proti Rupniku in tovarišem, je bila radi omenjene izsleditve policije preložena in hosta enkrat pozneje odgovarjali pred sodiščem obe partiji Potočnikovih učencev in navideznih naslednikov. Gotovo je pa pri celi zadavi osumljenih in zaprtih več nedolžnih, ki so postali žrtve lahkovnosti in pohlepa po hitrem obogatjenju.

★

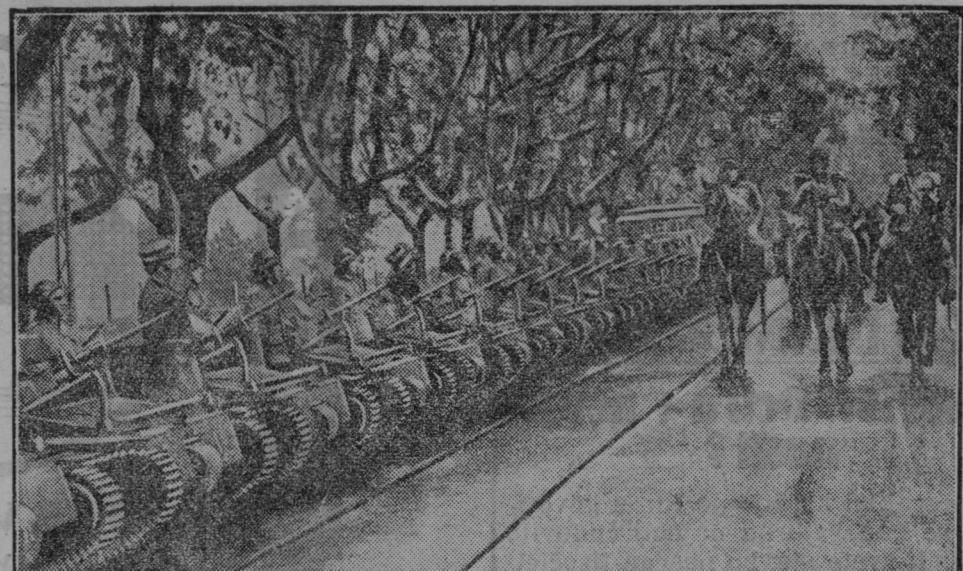

Sv. maša za bolnike! Z adventno nedeljo bi naj začela izhajati v listu »Nedelja« posebna »Sv. maša za bolnike«. Željo naročnikov, ki hočejo imeti v enem letniku celotno delo, začne »Sv. maša za bolnike« izhajati z novim letom. — Uredništvo »Nedelje«.

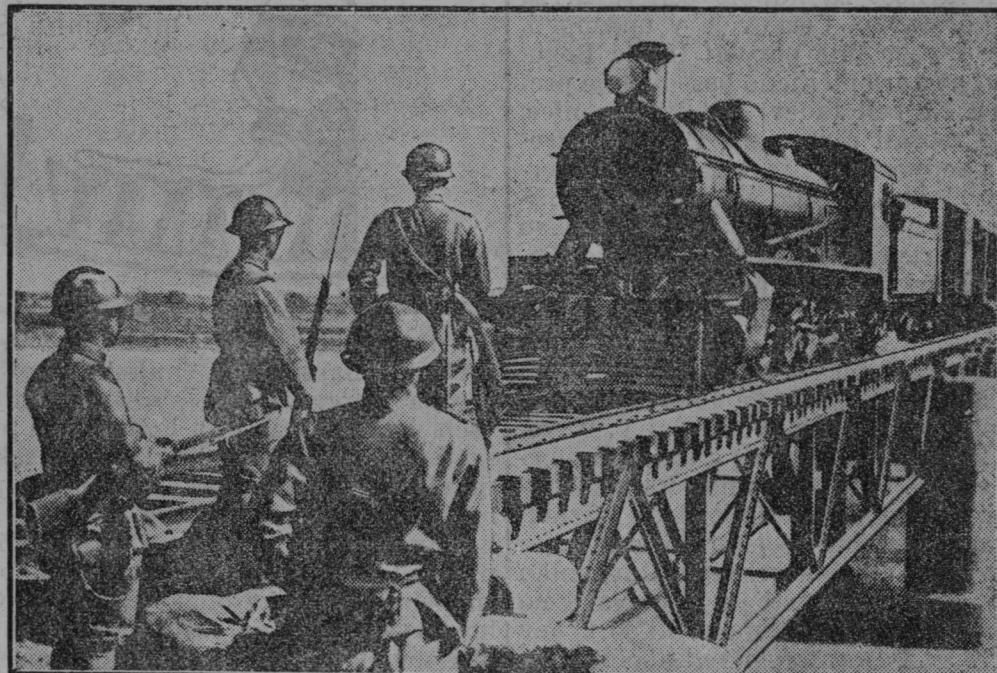
Znani vojaški duhovnik umrl. V bolnici v Ljubljani je umrl 18. novembra po daljšem bolehanju po Sloveniji znani višji vojaški duhovnik v pokolu, g. Hubert Rant. Blagopokojni je bil pod Avstrijo in Jugoslavijo v vojaški službi in je dolgo vrsto let vršil službo vojnega kurata v Mariboru. Bil je vesel narave, prijazen in priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Ostani mu med Mariborčani ohranjen časten spomin!

V Dravo se je pognal z mariborskega državnega mosta 23 letni urarski pomočnik Emerik Golob.

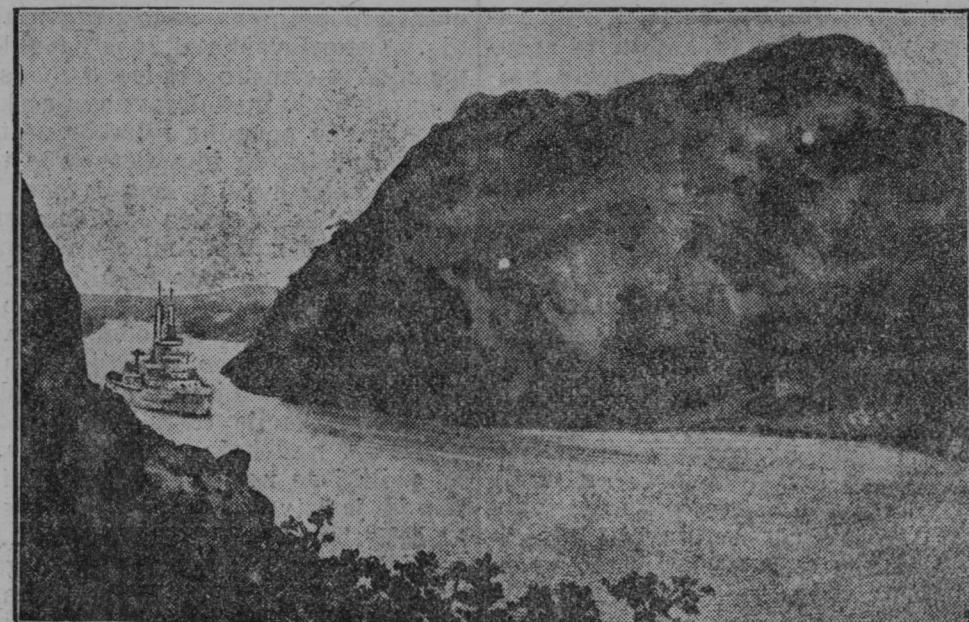
Pod vlak se je vrgel ne daleč od postaje Tezno pri Mariboru vpokojeni orožniški narednik, hišni posestnik in tajnik občine Tezno Ivan Aprišnik. Lokomotiva mu je odrezala glavo. Ni do-

Mussolini (na sredini na konju) si ogleduje na kraljev rojstni dan parado tankov.

Most preko mandžurske reke Nonni, kjer divja bitka med Japonci in Kitajci.

Plaz se je usul v Panama kanalu (med severno in južno Ameriko). Na naj-objem mestu (100 m) pri Culebracutu je zasul plaz Panama-kanal tako, da znaša širina samo še 3 m in je promet z večjimi ladji za nekaj časa onemogočen.

gnano, ali gre v tem slučaju za samomor ali za slučajno ali predvideno srečanje z lokom živo.

Obešenega so našli v gozdu v Studencih pri Mariboru 41 letnega mizarja državnih železnic Konrada Lukaša. Samomorilec zapušča ženo in štiri nepreskrbljene otroke.

Požar. V Črnučah pri Guštanju je uničil ogenj gospodarsko poslopje lastnika graščine g. Kirchnerja. Cela vas je bila v nevarnosti. Škoda znaša blizu 100.000 Din. Ljudje govorijo, da je bil ogenj podtaknjen.

S strehe je padel 12 letni vajenec jeklarne v Guštanju Pavel Pučel. Spodrsnilo mu je pri popravljanju strehe, padel je na tla in si izbil oko.

Sam sebe smrtno obstrelil. V ptujski bolnici je preminul posestnik od Sv. Marka, Franc Primožič. Sam je izvedal, da mu je padla nabita puška iz rok na tla in ga je strel zadel v spodnji del telesa.

Oplenili trgovca — pretepli kmetico. Vlomilska tolpa je oplenila pri Veliki Nedelji trgovino trgovca Franca Medika pri farni cerkvi. Vlomilci so mu odnesli blaga za 30.000 Din, Orožniki, ki so zasledovali lopove v smeri proti Sv. Tomažu, so odkrili, da je ista družba po vlomu pri Veliki Nedelji vdrla v hišo samotno stanujoče posestice Cekič. Ženico so do onemoglosti pretepli, nato priedili v njeni hiši gostijo in pobegnili v smeri proti avstrijski meji.

Vlomilce je še pravočasno prepodil trgovec Alojzij Fidler na Gornjem Grisu pri Gornji Radgoni. V noči je slišal na dvorišču sumljivo ropotanje, je pritisnil na električni zvonec, da bi poklical pomoci in lopovi so jo odkurili.

Peklensko zlobna reka je podtaknila ogenj v gospodarsko poslopje posestnika Alojzija Blatnika v Ojstriški vasi, občina Sv. Jurij ob Taboru. Veliko poslopje je pogorelo in gasilcem gre zasluga, da ni bila po požigalčevi roki upepeljena cela vas.

Dva vloma — malo plena. V Peklu v Poljčanah je bilo vlomljeno v noči od 16. na 17. novembra v hotela Mahorič in Bauman. Pri Baumanu so vdriči zlikovci skozi okno posebne sobe, kjer so prežagali križ. Odnesli pa so le nekaj prtov, nekaj nad 100 Din drobiža in 1 dolar. Razočarani nad malenkostnim plenom so poskusili vlomilci svojo srečo še pri Mahoriču. Tukaj so prišli v notranjost iz vrtne strani, kjer so prepilili križ na kuhinjskem oknu. Iz kuhinje so se potrudili v gostilniško sobo, kjer so pa naleteli le na pelinkovec in na škatlo cigaret. Vlomilci še niso razkrinkani, ker je bila noč temna in jih ni nikdo motil pri sicer mučnem vlomilskem delu.

Nenadna smrt. Domov se je vračal v Novi cerkvi 67 letni posestnik Franc Jekl. Že čisto blizu doma je šel preko potočka, pa mu je najbrž spodrsnilo, da je padel in obležal mrtev, zadet od srčne kapi. Mrtvega očeta je našel sin, a je bila vsaka pomoč zamanj. Jeklova družina je po nenadni smrti hišnega gospodarja tem hujše udarjena, ker ji je letos septembra zažgala požigalčeva roka gospodarsko poslopje.

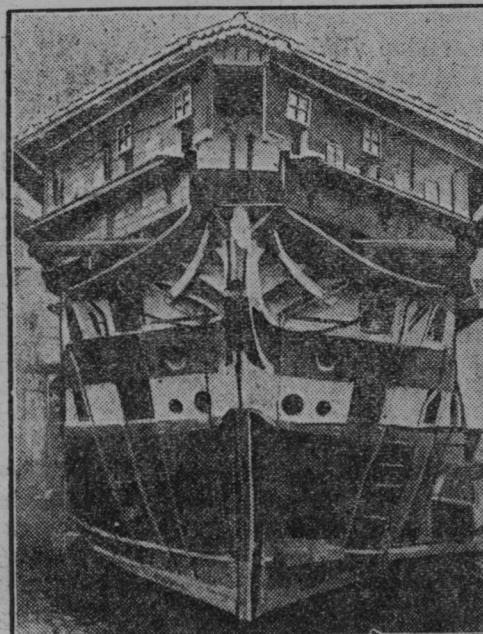
S kolom po glavi je bil nevarno zadev 15. novembra pozno zvečer 21 letni kročač Stanko Ribežl iz Dobrove pri Celju.

Zabodljaj z nožem v hrbet je dobil 29 letni delavec Ernest Gorišek iz Brezja, občina Sevnica. Na cesti ga je napadel po Gorišekovi izpovedi neki Ivan Repar in obračunal z njim z nožem. Težko poškodovani se je zatekel v celjsko bolnico.

Obstreljen iz zasede. Dne 17. novembra popoldne je bil obstreljen iz zasede na občinski cesti proti domu 30 letni dninar Jurij Kolar iz Škofije v Zibiki pri Šmarju. Obstreljeni se je moral zateči v celjsko bolnico.

Lovci ustrelili otroka. Dne 19. t. m. je ustrelil na lovju pod Sv. Križem pri Šoštanju lovec sedemletno Marijo Štautar. Dekletce je bilo v grmovju in lovec je mislil, da meri na srnjaka in se je zgodila nesreča vsled neprevidnosti.

Občuten udarec vsled letos drugega požara. Veleposestniku Ivanu Pečolaruju v Gradišču pri Slovenjgradcu je pogorelo letos 26. marca veliko gospodarsko poslopje. Pogorelec si je postavil novo poslopje, ki je pa postalo 16. novembra zopet žrtev ognja, ki je bil ali podtaknjen ali je pa izbruhnil vsled neprevidnosti. Tokrat je uničil požar tudi vso živinsko krmo. Zavarovalnina ne krije niti polovice povzročene škode.

Stara bojna ladja angleškega admirala Nelsona (1758—1805), katero je kupil bogat Anglež in jo preuredil kot stanovanje.

Vlom v občinsko pisarno. V noči 18. novembra je bilo vlomljeno v občinsko pisarno v Trbovljah in odnešenih 1200 Din uradnega denarja.

Otrok žrtev vrelega kropa. Pri Judeživih v čuvajnici na Tonovičah pri Litiji si je prevrnii sinček lonec vrelega kropa po sebi. Težko opečenega otroka so spravili v ljubljansko bolnico, kjer je umrl radi opeklin.

Lovska koča pogorela. Na Povelski planini pod Tržičem v občini Preddvor pri Kranju je pogorela lovška koča, ki je bila last trgvca Edvarda Dolenca iz Kranja. Škoda znaša 80.000 Din.

Obsojen požigalec. Ljubljanski senat je obsodil 17. novembra požigalca Jožeta Kalana, berača nestalnega bivališča, na tri leta robije, ker je začgal šupo posestnika Ivana Dovča v Slapah pri Devici Mariji v Polju in povzročil škodo 70.000 Din. Kalan je bil obsojen že leta 1929 radi poskusnega požiga na 6 mesecev.

Skrivnosten umor. V Hudem pri Radomilju v okolici Kamnika je ubil neznanec v noči od 16. na 17. novembra 70 letnega delavca Alojzija Pirca.

Mladostni vlomilci pod ključem. V Ljubljani je izsledila policija 8 člansko mladostno družbo, ki se je ukvarjala z vlomi, tatvinami ter ropi in si je delila izkupiček za nepošteno prilastene predmete.

Lovski čuvaj obstrelil divjega lovca. Dne 16. novembra je izsledil Windischgrätzov lovski čuvaj blizu Planine na Kranjskem divjega lovca, katerega je obstrelil s šibrami v trebuh in v levo nogo. V obstreljenem so spoznali 31 letnega Franca, dninarja iz Planine.

Sod vina mu je zlomil prsni koš. Na Trški gori pri Krškem so kupili vinski kupci iz Radeč pri Zidanem mostu več sodov vina, katerega so naložili na tovorni avto. Na povratku je zavozil avtomobil pod cesto, se je prekucnil in sod je padel radeškemu dimnikarju Koprniku, ki je sedel zadaj, na prsni koš in mu ga zdobil tako, da je bil pri priči mrtev.

Kozolec je pogorel 18. novembra tesarskemu mojstru Pišlarju v Dolnjem Logatcu. Obstaja sum na požig, ker so že odkrili pred tremi tedni v neposredni bližini sena pod kozolcem gorečo in za požig pripravljeno svečo.

Tilnik si je zlomil. Jože Košir, posestniški sin v Češnjici pri Železnikih na Gorenjskem se je podal 17. novembra zjutraj na očetovo povelje po jelševje za streho, ker je deževalo. Ker fanta ni

bilo dalje časa nazaj, so ga šli iskat in so ga našli mrtvega z zlomljenim tilmnikom v mali vodi. Fantu je spodrsnilo pri skoku preko vode, je padel vznak in pri tem ga doletela smrtna nesreča.

Smrtno je poškodoval težak voz posestnika Hrovata iz Češnic pri Zagradu v okolici Žužemberka. Smrtno poškodovani je bil pred kratkim na lov obstreljen, padel je za tem pri prekrivanju hiše zelo globoko in v tretje ga je zasačila smrt pod vozom, ki je bil s hrasti naložen.

Nov Zeppelin »L Z 128« gradijo z vso naglico. Novo zračno ladjo bo ginalo 3400 konjskih sil in število ladijic za stroje bo znižano od 5 na 4.

Double za plašče po 68 Din dokler traja zaloga v Tekstilnem bazarju, Maribor.

Pameten gospodar in pametna gospodinja se vedno trudita, da je družina dobro in skrbno oblečena, ker le tako jo obvaruje prehlada in raznih bolezni, ki so nesreča v hiši. Radi tega mora vsaka skrbna mati paziti, da se otroci ne prehlade, mora jih dobro obleči in obuti. Za mal denar pa zanesljivo dobro in trpežno obleče sebe in družino v Trgovskem domu Stermecki, Celje.

R. I. Petek otvarja v Panonski ulici v Ptuju, v hiši g. Alojzij Brenčiča (nasproti pošte) novo trgovino s steklom in porecelanom, okvirji in vrezavo šip itd. ter jo našim čitateljem in naročnikom najtopleje priporočamo.

1642

Velike jaslice iz lesa za cerkev se dobijo po zelo ugodenih ceni in pogojih v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Zupni urad, ki se zanimajo za to, naj pišejo po ponudbo.

Sv. Miklavž bo letos kupoval sledeče: šolske potrebštine, pa lepe povestice. Tam, kjer je bogat, naj kupi Karl Maya. To bo veselja in čitanja za mlade in stare. Za Miklavža bodo že vse tri knjige Winnetou v posebnih izdaji, z večbarvno naslovno sliko gotove. Cena knjige posebne izdaje je Din 75.—. Tam, kjer pa bolj varčuje, bo pa kupil povesti Male knjižnice. Dosedaj je izšlo že sedem zvezkov: Hrabri krojač, V zemlji pritlikavcev, Aladin, Tone Palčič, Doživljaji starega zajca, Dva sosedja, Nesrečni kraljevič. Vsak zvezek ima 32 strani, najmanj 10 slik in stane samo Din 2.—. (Pri naročilu je poslati denar ali znamke naprej.)

Kaj pa bo prinesel našim gospodarjem in gospodinjam? Kaj drugega, kot žepni koledar, vezan v celoplatno, gospodarju Kmetski koledar, gospodinji pa Gospodinjski koledar. (Pri naročilu je poslati za koledar Din 10.— v denarju ali znamkah naprej.)

Vse te knjige se dobijo v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Vsem deklškim in Marijinim družbam. Na vodstva Marijinim družbam smo razposlali Gospodinjski koledar na vpogled. Članice, dajte si ga ogledati. Videle boste, da vam bo zelo ugajal. Zberite skupno naročilo po Din 10.— za koledar in pošljite, da koledar prejmete! Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Vojna na otoku.

Na naši materi zemlji doživljamo baš sedaj dve odkriti vojni: v Mandžuriji in na francoskem otoku Korzika. Prvi oboroženi spopad ni po mnjenju društva narodov nič drugega nego le navaden spor, četudi je njegov obračun zelo krvav in zamotar. Kar se pa tiče vojne na Korziki, je bila napovedana vnaprej in tudi temeljito pripravljena z bojnimi križarkami, tunki težkimi topovi na suhem ter na morju, z letali in generalnim štabom. Otok Korzika je bil vojaško sedan in blokirana. Glavno mesto Ajaccio je bilo odrezano od sveta, nikdo ni smel mesta zapustiti. Nad celim otokom je bilo proglašeno vojno stanje. Pri tej vojni je šlo za pokončanje štirih banditov, ki so strahovili

DOBRO TOALETNO MILO

ne sme samo prijetno dišati, temveč tudi po svojih sestavinah v medicinskem smislu delovati očiščajoče na kožo. Samo tako lahko koristiti pri negovanju telesa. Ravnato zato so Fellerjeva Elsa-mila zdravja in lepote takoj cenjena. Paket s 5 vrstami mila za 52 Din brez daljnih stroškov pri lekarji Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina. Seif. 8.

celo ozemlje. Ti strahovalci Korzike so: Spada, Caviglioli mlajši, Torre in Bornea. Dve drugi veličini korzičanskih tolovajev: Caviglioli starejši in Bartolista bila ustreljena. Kljub temu, da so napovedali Francozi gospodarjem Korzike vojno, gledajo poznavalci otoka na francoski oboroženi nastop z večjim nezaupanjem. Resni ljudje so mnenja, da ne gre, da bi se posluževali glede Korzike istega načina srtašovanja tolovajev, kakor je običajen ter uspešen drugod. Na Korziki vladajo še tudi danes srednjeveške raznere, kdo bili strah in trepet mirnega prebivalstva roparski vitezi. Mišljenje Korzičanov je povsem drugačno nego Francozov. Korzičani se še danes ravnaajo po zakonih tretje francoske republike. Vsak od njih bi bil rad veliki Napoleon, ki bi narekoval svoje lastne postave. Korzičan brani svojo čast, svojo ljubezen, denar in posest z orožjem v roki. In to korzičansko orožje je karabinka, ki se kaj rada in pogosto sproži. Kak posel bi naj vršila na otoku policija, tega Korzičan nikakor ne razume.

Tokrat pa hočeta policija in žandarmerija temeljito končati že dolgo napovedano in skrbno pripravljeno nalogo. Francoska vlada je že davno sestavila sezname sumljivih Korzičanov. Celo vojno akcijo so pripravljali Francozi 6 mesecev in sedaj prepeljavajo na tovornih avtomobilih Korzičane iz vseh koncev otoka v ječe v glavnem mestu Ajaccio. Pod ključ mora vsakdo, ki je osumljen, da je na kakoršenkoli način v zvezi s tolovajstvom. V zapore morajo starci, ženske in mladina ... Ako bodo vstrajali Francozi na stališču pravice in zakona, bodo morali zapreti vse Korzičane.

Pariška vlada je oznanila svetu, da je Korzika navdušeno pozdravila vojni pohod. To pa nikakor ni istina. Nikdar ne bo odobraval Korzičan, ako se vmešava v njegove zadeve: žandar, sodnik in general. Tokrat lahko obesijo in postreljijo vse korzičanske bandite, prihodnje leto bo tolovajstvo ponovno vstalo. Na Korziki bodo vedno razčlenjenja časti in razni drugi prepiri, ki se poravnavaajo po bogznej od koga in kej daj podedovanem »posebnem« načinu.

Ne odlagajte!

Zahajevajte še danes ugodne ponudbe in po nizki ceni vsakovrstna sadna drevesa in vinske trte od drevesnice J. Gradišnik, Šmarjeta, pošta Celje.

Kotnik Zorko:

Vtisi s poučnega potovanja živinorjevcv v Avstrijo.

(Dalje.)

Besedo je še prevzel predsednik dež. kult. sveta, ki je razstavljalcem častital na napredku, obenem pa jim predložil težkoče, ki čakajo kmeta. Kajti tudi pred koroškega kmeta stopa kriza in ga tira v čimvečjo zadolženost. Rotil je kmete, da naj se še bolj združijo, kajti le v skupnosti se bodo obvarovali grozečega propada. Pravi, da mu je predobro znano, kolika bremena nosijo danes kmetje. Nobeden ne računa s tem, koliko prenočišč, koliko kosil, večerij da danes kmet brezplačno onim tisočim, ki so brez dela in jela. In vendar je to veliko socijalno delo! Med drugim omenja, da so danes taki časi, ko na cesti ne srečate navadno le brezposelnega in eksekutarja. Prosi kmete, da naj vzdržijo, kajti če postane kmet malodušen in začne popuščati, je zapisana propadu vsa država.

Nagrade same se sučajo okrog 15—35 šilingov. Najlepša krava dobi takozvano Ehrenglocke — in ga nosi toliko časa, da je ne spodrine kaka druga, ki je pri prihodnji razstavi spoznana za najlepšo.

Po razstavi smo se podali na vzorno posestvo Mayerhofen. Najprvo smo si ogledali žganjarino. Tu izdelujejo špirit. Razumljivo je, da radi tega porabijo velike množine krompirja. Na posestvu samem se pridela nad 60 vagonov krompirja, ostanek dokupijo. V hlevu, ki je moderno urejen, pa stoji 200 glav živine. Cevi iz tovarne so pod zemljo napeljane v hlev in tamkaj spravijo te odpadke (gosta tekočina) v male vagončke ter po tračnicah h koritu in to polivajo po krmi. Živina te ostanke rada poje. — Ogledali smo si tudi pisarno, kjer se vodi rodovnik in druge potrebne knjige zaves okoliš.

Zvečerilo se je in podali smo se peš nazaj v Brež, kjer smo imeli svoja prenočišča.

24. september.

Ta dan smo namenili v to, da se podamo v kraj, po katerem ima marijadovska pasma svoje ime, to je v Mariahof na Zgornjem Štajerskem. Najeli smo si avto v Brežah in se podali tjakaj. Cena vožnji ni bila pretirana. Od Brež v Mariahof in nazaj v Celovec 52 Din na moža, kar je vsekakor poceni. Saj smo si gredo lahko ogledali velik del Koroške in nekaj Štajerske.

Tudi v Mariahofu se je vršila razstava živine. Ves potek razstave je bil isti, ko v St. Salvatorju, zato je ne bom podrobneje opisal. Omenim naj le, da smo videli na razstavi kravo, ki da letno nad 7500 kg mleka. Seveda je bil prisoten tej kravi častni zvonec. — Da nihajkalo godbe na pihala, se razume samo ob sebi.

Ogledali smo si tudi posestvo Mariahof, po katerem ima marijadovska pasma svoje ime. Zanimivo pa je, da je ta živina prišla v ta kraj le potom živinske kupčije in da je smatrati to živino kot potomstvo goveda bele barve, ki so ga redili svojčas Slovenci. (Glej brošuro: 20 Jahre Verband der Mariahofer Viehzuchtgenossenschaft in Obersteiermark.)

Opoldne nam je priredila zadružna izborna kosilo na svoje stroške.

Ko smo si vse ogledali, smo se podali na pot proti domu. Iz Mariahoa do Celovca smo rabili nekaj nad 2 ur. Ker pa je bilo do odhoda

še dovolj časa, smo se z avtobusom peljali do Vrbskega jezera. Mnogo izmed udeležencev ga še namreč ni videlo. Ob 5. uri 25 minut nas je odpeljal vlak iz Celovca proti domu. Vtisi, ki smo jih dobili med ekskurzijo, nam bodo ostali še dolgo v spominu.

Naj bo omenjeno, da nam je šla oblast, kakor tudi drugi ljudje, prijazno na roko. Povsodi so nas lepo sprejeli, za kar jim naj bo na tem mestu izražena prisrčna zahvala.

(Dalje prihodnjič.)

*

Vprašanja in odgovori.

J. V. v M.

Kdo je dolžen plačati odmeritev pri kupčiji z zemljiščem?

Odgovor:

Navadno tisti, ki kupi. Prodajalec samo tedaj, če je sklenil tak dogovor. Stroški odmetitve bodo najcenejši, ako počakate na dan, ko bo imel zemljemerec še kak drug posel v vašem kraju.

G. J. v P.

Na banovino sem vložil prošnjo za podporo, ker sem šmarnico precepil. Zdaj pa ni nobenega odgovora. Kaj je vzrok?

Odgovor:

Sedež banovine je v Ljubljani. Če bi hoteli mi za vzrok poizvedeti, bi morali vložiti posebno prošnjo, je bolje, če potom občine ponovno prosite za rešitev svoje prošnje.

M. K. v M.

Katere predmete mora znati, kdor hoče napraviti izpit čez 4 razrede gimnazije?

Odgovor:

Oglasiti se morate pri ravnateljstvu dotične gimnazije, kjer mislite delati izpit. Vprašajte pa tudi, koliko bo to stalo?

I. N. v J.

Ali lahko župan sam odredi kuluk, kadar hoče?

Odgovor:

Za občinske ceste odredi občinski odbor ali župan. V vašem slučaju gre za občinsko cesto. Torej je imel prav. Ako mislite, da je pre-

več od vas zahteval, se pritožite na srezko načelstvo.

J. M. v O.

V domači posojilnici v Štrigovi moram plačati 14% za posojilo. Kje bi dobil cenejše %?

Odgovor:

V času pomanjkanja denarja vam nobena posojilnica ne bo mogla pomagati. Obrnite se na hipotekarno banko. Tam bo morda nekaj cenejše.

B. F. v Sv. B.

Nekemu sem naredil obleko, pa mi je ni plačal. Zadržal sem mu suknjo. Zdaj ga ni od nikoder. Ali lahko suknjo prodam?

Odgovor:

Pišite mu še enkrat priporočeno pismo, če do tega in tega dneva ne pride, boste v smislu dogovora suknjo prodali. Če ga ne bo, pa lahko prodate.

I. K. v J.

Mehanik mi je popravil kolo in dal še razne stvari poleg, česar nisem naročil. Sedaj po enem letu me pa terja za plačilo teh reči.

Odgovor:

Vi bi morali tedaj takoj nazaj dati ali zahetevati, da odstrani tiste odvišne reči. Ako pa ste jih sprejeli, ste pač odobravali, da jih je vam dodal. Zato ste dolžni plačati.

J. I. v Š.

Čigava je trava ob banovinski cesti? Jo moramo res plačati, če jo kosimo? Saj nodimo na kuluk!

Odgovor:

Trava na zemljišču, ki še spada k banovinski cesti, je pač banovinska in je cestarijem oddana. Jo je pa tako malo, da zaradi nje ni treba prepira.

Isti:

Preje smo imeli navado, da smo v jeseni vsi skupaj pasli. Sedaj pa imamo nekateri boljše travnike. Ali lahko prepovemo, da ne smejo po naših travnikih pasti?

Odgovor:

Skupna paša na skupnem svetu se ne more prepovedati, je treba svet preje razdeliti v last. Tam, kjer pa imate že vsak svoj svet, pa seveda lahko prepoveste pasti po vašem.

M. V. v B.

Imamo zamotano zadevo glede dedščine.

Odgovor:

Smo pregledali vaš slučaj. Sami si ne boste znali pomagati. Potrebujete, ako želite tožiti, odvetnika, ker so te vrste tožbe najtežje.

L. Š. v G.

Ali smem sam zmetati dimnik ali moram res to pustiti dimnikarju?

Odgovor:

Ker ste popolnoma na samem, lahko zmetate sami. Ako bi vas dimnikar nadlegoval, prijavite slučaj srezkemu načelstvu.

*

Pletnine in tkanine iz volne

zahtevajo drug način pranja kakor bambaževinaste in lanene.

Predvsem je treba zelo naglo prati in ne sme se blago mencati, temveč samo stiskati in mečkati. Uporabiti je le mlačno vodo in dovoljšno množino. Tako lug kakor zadnja voda za izpiranje mora imeti isto toplosto, ne da bi se morda pralo v vročem lugu in izplahnjevalo v mrzli vodi. Roba se nikdar ne namili. Napravi se lug iz mila na ta način, da se drgne kos mila med rokami v vroči vodi. V mrzli vodi se milo ne raztopi. Lug se nato z roko speni, kar je znamenje, da se je milo res razstropilo. Lug se hlađi do mlačnosti, ali se mu prilije toliko mlačne (ne mrzle) vode, da je prav.

V mlačnem lugu se mečka roba. Posebno umazana mesta večkrat in temeljito. Izplaknuje se v več vodah, kakor že povedano iste toplove kakor lug. Poslednji vodi se doda salmjakovec (eno žlico na 1 l vode), ki ima to lastnost, da razrahlja fine volnene nitke.

Volneno blago in posebno še pletenine se nikdar ne ožemajo (ovijajo), temveč stisnejo med rokami. Vrv ali celo plot nista primerna za obešanje jopic in pletenin, ker se blago razvleče

Fr. Ks. Meško:

Črna smrt.

VII.

V avgustu mesecu.

Po deželi še strašna, moreča vročina. Kakor vse druge vire tolažbe in pomoči, je srd božji zaprl tudi zatvornice neba, da ni smelo in moglo dati dežja. Pojde je v vročini gorelo, vse ozračje je puhtelo težke, dušeče soparice. Zemlja je pokala, da so vse križem zevale široke, globoke rane. Trava, kar je ni bilo solnce že povsem požgalo, je rumenela, se zvijala, prasketala. Kakor ljudje pod koso dekle božje, črne smrti, so poljski pridelki, kar jih je pač bilo, umirali pod pekočimi žarki solnca.

»Katerih ne bo pomorila kuga, bodo pomrli od lakote,« so trepetali ljudje. »Pa nas bo Bog res vse uničil, nikogar se usmilil?«

Na Veliko gospojnico popoldne je bila minoritska cerkev spet polna vernikov, povsem zbeganih, v cerkvi iščočih tolažbe in pomoči.

Krščanski nauk je imel sam oče gvardian. Protivolji so se mu oči s solzami zalile, ko je stopil na

prižnico in je videl pred seboj to plašno, drhtečo množico. Kaj čudo, da je bila, ko je pričel govoriti, slednja njegova beseda usmiljenje, upanje in tolažba.

... Zdi se, in od drugod prihajajo ista poročila, da strašni pokolj prenehava. In verujem, da je konec kazni božje blizu. Zakaj Bog, Stvarnik in Oče naš, nas ne bo vseh uničil, ne nas popolnoma iztrebil ... Pri krvi Kristusovi, predragoceni, za nas grešnike preliti, ga danes spet prosim, rotim, naj se nas usmili! Pri sedmih pekočih ranah Matere njegovega edinorodjenega Sina ga prosim in rotim, naj nam prizanese! Vemo, da smo nevredni; spoznavamo in pripoznavamo, da smo kazeni zasluzili. A po neskončnem svojem usmiljenju naj prizanese! Naj prizanese materam, doječim, blagoslovjenim! Naj prizanese otrokom, čistim in nedolžnim. In zaradi čistih in nedolžnih; ki ga niso še nikoli žalili, nam grešnikom ...

Kakor je govoril na Vnebovzetje Marijino pater gvardian, se je res zdelo, da je že naslednje dni kuča ponehavala.

Že so si ljudje oddihali, že so v novem upanju prosteje, veselje zadihali.

A kakor bi smrt začutila, da se bliža konec krušemu njenemu vladanju, je proti koncu avgusta na novo zadivjala z vso neusmiljenostjo in močjo.

Tedaj je tudi v hiši žida Izerlina zavladalo gorje. Tako strašno gorje, da je Aron pozabil svojih zlat-

črešnja.

Oče je umrl in je zapustil svojima sinovoma svoje imetje. Sinova sta si vse porazdelila, seveda ni šlo mirnim potom, ampak z velikim prepirom, no, nazadnje je bilo posestvo razdeljeno. Še vrt pri hiši je bilo treba razdeliti. To sta izvršila tako, da sta natančno vzela vsak svojo polovico. Sredi vrta pa je stala črešnja. Čigava naj bo? Vsak izmed bratov jo je hotel imeti zase. Ko so bile črešnje zrele, je hotel starejši brat splezati na drevo, ali mlajši mu ni dopustil. Začel se je zopet prepir, v katerega sta se umešali tudi ženi obeh bratov. Tako so

In izgubi obliko. Jopice in sploh pletenine je razgrniti na ravno ploskev — mizo ali trato — na podloženo rjuhu; večkrat je treba obrniti in naravnati v pravo obliko. Tanke tkanine (robce) in šale je najbolje zaviti v čisto krpo ali rjuhu.

Volneno blago se ne sme popolnoma posušiti. Še nekoliko vlažno se zlika z leve strani z ne prevročim likalnikom.

Blago temne barve se ne sme prati v vodi, kjer se je poprej pralo blago svetle barve, ker se primejo fine volenne nitke temnega blaga, ki potem ne izgleda lepo.

Za fine volnene tkanine in pletenine je tako dobro pralno sredstvo »Lux«. Dobi se v trgovinah in ima vsak zavojček natisnjeno uporabno navodilo.

Dobro pralno sredstvo za volneno blago je divji kostanj. Kostanje operi, razreži in pristavi v mrzlo vodo v pokriti posodi k ognju. Ko zavre, pusti pokrito stati ob robu štedilnika, tako da ravno ne vre. Precej ekstrakt razredči s toplo vodo in v tej topli tekočini namoči in operi volneno blago brez mila ali drugih pralnih sredstev, ker vsebuje divji kostanj neko tvarino »saponin«, ki ima iste lastnosti kakor milo.

Divji kostanj hrani razrezan in posušen v obešenih vrečicah v zračnem suhem prostoru.

★

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 21. novembra 1931 so pripeljali špeharji 146 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 12 do 13 Din, špeh 12 do 14 Din. Kmetje so pripeljali 16 voz krompirja po 1—1.50, 6 čebule po 5—6 (česen 10—16), 26 zelja po 1—2 (ali 0.75 kg), 18 voz sena po 80—85, 5 otave po 65—75, 4 ržene slame po 60—65, 2 detelje po 85. Pšenica 2, rž 1.50, ječmen 1.50, oves 1.25—1.50, koruza 1.50, fižol 2—2.50, kočko 25—35, piščanci 25—55, raca 25—35, gos 40—80, puran 35—65, domači zajec 8—25, dvaj-

ostale črešnje na drevesu, brata pa sta šla k sodniji. Pravda za črešnjo je trajala dolgo časa in nihče se ni upal dotakniti sadu, kar je bilo ptičem zelo všeč. Razsojeno je bilo, naj bo črešnja eno leto last enega in drugo leto last drugega, ali niti s tem nista bila brata zadovoljna in zopet ni morel nihče do črešenj, ker drug drugega nista pustila nanjo. Tako je trajalo celo vrsto let, med hišami je nastalo radi črešenj veliko sovaštvo, ki ni ponehalo niti tedaj, ko je neke noči vihar črešnjo podril.

Razlog.

»Kaj, ti podajaš temu človeku roko? Kaj besedi tako mogočnih?

Okrožni zdravnik.

Dr. Aleksej Novoseljsky

se je preselil iz Muretinc v svojo vilu pri Sv. Marjeti niže Ptuja pri Moškanjeh ter zopet redno ordinira za splošno medicino in zobozdravništvo.

zajec 20—30, fazan 25. Srnjak 1 kg 10—12, jerebica 12, kljunač 15. Celi orehi 6, luščeni 20—24. Hren 14—16, gobe 1—2, grozdje 6—8, hruške 3—5, jabolka 2—5. Mleko 2—3, sметana 10—12, surovo maslo 24—30. Rajca 1.25—1.50, med 14—20. Suhe slive 8—12, surovi kostanj 1—2, pečeni 4—6 Din.

Mariborski svinjski sejem dne 20. XI. 1931.

Na ta sejem je bilo pripeljanih 196 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad od 36 do 60 Din, 7—9 tednov od 80 do 100 Din, 3—4 meseca stari od 150 do 240 Din, 5—7 mesecov stari od 300 do 400 Din, 8—10 mesecov stari od 450 do 500 Din, 1 leto stari do 600 do 750 Din, 1 kg žive teže od 5 do 6 D, 1 kg mrtve teže od 7 do 10 Din. Prodanih je bilo 98 komadov.

★

Mrtvec — predsednik.

Pred kratkim je obiskala angleška kraljica en oddelk vseučilišča v Londonu. Ko je pregledala vse znamenitosti na oddelku, je vprašal vodja zavoda visoko posetnico, če ne bi hotela obiskati tudi še ustanovitelja visoke šole. »Ustanovitelja enega najstarejših vseučilišč?«, je vprašala kraljica, »ta venadar ne more biti več med živimi?« — On je prisoten, veličanstvo, « se je glasil odgovor vodje. Kraljico so nato peljali po celi vrsti zamotano izpeljanih hodnikov. Sluga je odklenil z velikim ključem zarjavelo ključavnico. Kraljica je stopila v dvorano in je obstala že koj po prvih korakih. V starodavnem stolu je sedela v navadnem položaju pred dolgo in zeleno pregrnjeno mizo čudna postava. Obraz in roke moža so kazale običajno barvo, ki pa se je svetlikala kakor pri kovinah. Sklonjena postava je bila oblečena v obleko iz 18. stoletja. Temno

nikov, dolgov in obresti, ki bi jih naj bil tiste dni izterjal; pozabil palačo, ki jo je nameraval kupiti, a se še vedno ni mogel odločiti, da bi jo kupil; pozabil vsega. Samo eno je mislil, pred enim je v strašni grozi trepetal: »Če bi Rahela umrla!«

Na praznik je prišlo gorje, zadnjo soboto v avgustu. Ponoči je deklica vso noč zmedeno govorila, zjutraj ni mogla vstat. Vročica jo je kuhala, neutešna žeja jo je žgala. V glavi ji je gorelo, vse se ji vrtelo, da ničesar jasno misliti ni mogla. Po vsem telesu se je čutila bolno in pobito, kakor bi bila padla z višine na trda tla, ali kakor bi jo bili po vsem telesu zbičali. Na tilniku in pod pazduhami so se ji prikazale črno-modre bule, črne smrti znaki in pečati.

Ni se bila preživelata tako žalostnega dne Gospodovega. Ker v mestu niso imeli židovske shodnice, je ob praznikih sv. pismo brala, se z materjo o obljubljenem Mesiji pogovarjala. Kdaj bo pač prišel? Ali je vendar že prišel, kakor kristjani trdijo? Je niti iz Nazareta? Je li res ta?«

Danes ni mogla brati. Ko jo je mati vprašala, ji li naj čita kako poglavje iz Izajie ali Jeremije, je nemo odkimala. Zabolelo jo je v glavi, če je le kdo glasno izpregovoril. In nič misliti ni mogla. Kako bi danes sledila veličastnemu poletu teh velikanov, v

obrobljena očala so še povečavala strahotni vtis. »To je mumija, veličanstvo,« je razlagal vodja, »in sicer mumija ustanovitelja našega oddelka, Jeremije Bentham. Umrl je leta 1799 in je zapustil celo svoje premoženje v uporabo za znanstvene namene. V svoji oporoki je izrazil željo, naj bi bil vedno prisoten pri zborovanjih od njenega započetega oddelka. Njegovo truplo so balzamirali, in sicer po načinu, ki je bil izumljen od učenega blagopokojnega. Bentham je bil po poklicu kemik in je posvečal v svojem življenju veliko pažnjo ohranitvi telesa in raznih predmetov. Njegovo poslednjo željo so mu izpolnili. Benthamovo truplo so najprej balzamirali, nato ga odeli s prav tanko kovinasto plastjo, mrtveca so oblekli v njegovo vsakdanjo obleko in ga posadili na stol. Krog te mize se zbirajo vseučiliščni profesorji k slavnostnim sejam, ki se vršijo pod predsedstvom pred 140. leti umrlega ustanovitelja znanstvenega zavoda.«

★

OBČNI ZBOR PROSVETNE ZVEZE

V četrtek, 26. novembra, se vrši ob 10. uri v dvorani Prosvetne zveze v Zadružni gospodarski banki v Mariboru občni zbor. Prosvetna zveza naznana dodatno k razposlanim okrožnicam, da je ministristvo saobraćaja udeležencem skupščine Zveze slovenskih mladencov in Osrednjega vodstva deklinskih zvez v Mariboru dne 26. t. m. polevično vožnjo dovelilo. Vozni listki od vstopnih postaj do Maribora veljajo skupno s potrdilom o udeležbi skupščine za povratno vožnjo. Na vstopnih postajah dajte vozne listke z mokrim žigom žigosati!

Sv. Benedikt v Slov. gor. V nedeljo 15. tega meseca je vprizorila mladinska organizacija

Tako je ležala v polmračni, nizki, a z najdragocenejšimi jutrovskimi preprogami pogrnjeni spalnici na snežnobeli, dehteči postelji. Vdano je pričakovala, kaj ji prinese čas: ozdravljenje ali smrt.

Očeta in mater je zajela groza, kakršne do tedaj še vse življenje nista poznala.

Zbegani oče je hitel k mestnemu zdravniku. »Resite mi otroka, milostni gospod! Prgišče zlatnikov, pet prgišče vam jih dam, če mi jo ozdravite.«

»Kar morem, bom gotovo storil. A zapovedovati smrti ne morem; nisem jaz njen gospodar.«

Žid si je pulil lase.

»Saj ne sme umreti, mojih oči luč, mojega življenja radost! Kaj naj počnem brez nje na stare dni?«

Zdravnik je dal zdravila, ki jih je s seboj prinesel: praške, razne tekočine in kadilo, ki naj z njim sobo in vso hišo nakadijo, da kužne kali zamori in nevarnost nalezljivosti zmanjša.

Ko je odhajal, je imel za trpeči srci staršev edino to tolažbo:

»Proti večeru spet pridem. Morda se do tedaj bule razvijejo, da jih morem izrezati in položiti bolnici zdravilne obliže. Bomo videli. — Upajte! Rahela je pač zelo nežna; a tudi mlada, in sicer zdrava. Tako bo mordabolezen zmagal.«

»Naj mi vzame smrt vse bogastvo, vse rad dam. Samo moje dete mi naj pusti!« je ječal obupani oče.

v Prosvetnem društvu krasno igro: »Zakleti grad«. Igralci so svoje vloge dobro pogodili. Igra je vse občinstvo zadovoljila. Ker pa je slabo vreme mnogim onemogočilo si ogledati to v resnici zanimivo igro, zato se bo igra v nedeljo dne 29. novembra ponovila. Začetek takoj po večernicah. Vsi, ki zadnjič igre niste videli, pridite in za njo poagitirajte tudi med svojimi prijatelji.

Ljutomer. Tukajšnje Prosvetno društvo je otvorilo letošnjo gledališko sezono dne 8. septembra tega leta z dramo »Gruda umira«. Dne 25. oktobra tega leta smo proslavili 60 letnico pisatelja F. S. Finžgarja z njegovo narodno igro »Divji lovec«. Ker je igra precej povoljno izpadla ob zadovoljnem obisku občinstva, se je igra »Divji lovec« ponovila v nedeljo dne 22. novembra. V nedeljo dne 29. novembra tega leta priredi zgoraj imenovano društvo v Katoliškem domu ob 4. uri popoldne tombolo. Glavni dobitki: 1. moška fina obleka, 2. sladkor (štok) in 3. ura in mnogo drugih ležih dobitkov. Cena karti samo 2 Din. Ker se čisti dobiček naših prireditv porablja za nabavo novih knjig (in društvenih stroškov), zato pričakujemo mnogoštevilne udeležbe pri naših prireditvah. Spet so nas objele dolge noči in se nam bliža zima. Krajšali si bomo noči s čitanjem dobrih knjig. Knjižnica Prosvetnega društva šteje že nad 415 knjig same leposlovne zabavne vsebine in mnogo drugih znanstvenih, gospodarskih in nabožnih knjig; zato vabimo prijatelje in prijateljice dobrega čtiva, da se oglasijo v knjižnici. Knjižnica je odprta vsako nedeljo od pol devete do enajste ure dopoldne. Od 28. decembra 1930 in do 27. septembra tega leta je knjižnica izposodila skupno že čez 2700 knjig proti malenkostni izposojnini.

Pozela. Kaj se nam obeta v zimski sezoni! V novi stavbi Prosvetnega doma se razvija živahnost življence. Dne 29. novembra se vrši igra »Pogodba« združena s pravdecemberško proslavo ujedinjenja. Program bo v glavnem sledil: Govor, petje, deklamacije, tamburaške točke ter dramatična predst. »Pogodba«, ljudska igra v treh dejanjih. Opozorjam in vabimo že v naprej. Fantovski odsek prosvetnega društva ima redne sestanke v domu vsak četrtek zvečer od 8 do 10 ure. Vrstijo se predavanja, deklamacije, petje, razne igre itd. Udeležuje

se lepo število fantov, mnogo pa jih pogrešamo, zato kličemo in vabimo vse fante iz Polzeli in okolice. Pridite ob četrtek zvečer v Prosvetni dom. Kdor pride enkrat, smo prepričani, da bodo prihajal redno. Ena ali dve nedelji v mesecu sta odločeni našim gospodarjem in gospodinjam. Vršila se bodo namreč redno predavanja iz kmetijstva, živinoreje, gospodinjstva itd. Predavanja bodo ob nedeljah popoldne po večernicah ter se pričnejo z decembrom. Snuje se tudi poseben dekliški odsek društva ter se bodo predvidoma vršila posebna predavanja za dekleta redno vsak mesec eno nedeljo. Opozorjam že v naprej na obširen in na vsespološen program Katoliškega prosvetnega društva za zimsko sezono. Vabimo k udeležbi v »Prosvetni dom«.

Poljčane. Prosvetno društvo Poljčane je v nedeljo dne 15. t. m. imelo svoj občni zbor z običajnim dnevnim redom. Iz poročil je bilo razvidno sledeče: Odbor je imel 3 redne seje. Opravilnik šteje 22 dopisov, 15 odposlanih in 7 došlih. Priredili sta se dve igri »Materinsko srce« in »Obrekljivci«. Ciril-Metodov večer pri kresu in drugi sestanki. Vse je poteklo z dobrim uspehom. Knjižnica šteje 161 knjig: 93 leposlovnih, 19 mladinskih ter nabožne in znanstvene knjige. Denarni promet: 1850 Din, 1482 Din dohodkov in 1367 Din izdatkov. V novi odbor so bili izvoljeni: Fišinger L., Polaneč I., Babič A., Zorko Fr., Kidrič, Čokl A. in Onič A. Pregledniki računov in razsodišče staro.

Strah celega mesta.

Kakor javljajo iz Černovic, se je posrečilo policiji po večmesečnem pregašanju vloviti strašnega roparja Teodoroviča. Omenjeni ima na vesti več umorov in televajstev. Vršil je svoj krvavi posel v svoječasnom bukovinskem mestu Černovicah. Akoravno mu je bila za petami cela vojska žandarjev in policistov, mu je vsikdar uspelo, da je pravočasno utekel pregnjalcem. Pri vsem tem pa je bil ropar tolikanj drzen, da je obiskoval pri belém dnevu najbolj imenitne hotele, tr-

govine in brivnice. Predno se je odstranil, je pustil kje na vidnem mestu svojo vizitko. Te dni pa je padel drznež v roke policijske patrulje, katero je vodil policijski komisar Popesku. Teodorovič je sicer potegnil takoj revolver, oddal več strelov, ki so pa privabili oddelek žandarjev, ki so mu vpadi za hrbet in mu onemogočili pobeg. Ko je Teodorovič videl past in zasedo, se je vdal. Brez vsacega odpora se je pustil vkleniti, je predal prostovoljno komisarju orožje z nasmehom ter opazko, češ: »Od sedaj za naprej bom imel mir jaz in policija.«

Ko so pripeljali proslulega bandita na komisariat, je priznal vse očitane mu zločine in je še končno pripomnil: »Časopisje bo imelo dovolj gradiva.«

Celo mesto Černovice se je oddahnilo, ko je zvedelo, da je rešeno tolovaške more, ki je pod ključem in bo končala na vislicah.

Sv. Križ nad Mariborem. Prav veseli smo bili tu na visokem Kozjaku, ko smo letos v poletju dobili poročilo, da je proračun okrajnega zastopa potrjen in da se bo iz Jelovca naprej nadaljevala zgradba toli potrebne zidane ceste k Sv. Križu. Naše občine so se zbrale pod vodstvom župana g. Žunka iz Jelovca v Kamniči in so prosile okrajni zastop, naj začne z delom. Dobili smo odgovor, da bo okr. zastop zelo rad nadaljeval to delo, da je treba posebnega dovoljenja od kraljeve banske uprave. Potolaženi smo bili, misleč, da bo tako dovoljenje prav kmalu prišlo. Saj so na banski upravi sami uvidevni gospodje, ki vedo predočno, da je naš lepi Kozjak glede dobrih prometnih cest čisto zapuščen. Dregali smo in dregali celo leto, in nazadnje smo zvedeli, da se delo ne sme drugače začeti, kakor če se odbori posojilo, za katero je prosil okrajni zastop za nova dela. Povsod stojijo namreč na

Zdravnik je zamišljeno odhajal.

»Ne bi verjel, da more ta mož tako ljubiti. Misliš sem, da ljubi samo denar. A je res: večji zaklad je ta krasni otrok.«

Zvečer je spet prišel. In je videl, da je vročina večja, žeja hujša, in se loteva dekllice kašelj. Resno lice se mu je zmračilo. Za ihtečo mater in od strahu polblaznega očeta je imel edino tolažbo: »Upajmo, upajmo.«

Rahela pa je bila mirna. Kakor v polsnu je ležala ves dan. Pač je včasih od bolečine in ognja, ki je v nji gorel, poltihi zaječala. A se je takoj prijazno nasmehnila, kakor bi hotela starše potolažiti, ali kakor bi se bila nečesar lepega domislila.

Ponoči ji je postal slabše.

Tedaj se je polastil velik nemir. Večkrat se je v zadregi skoro plašno ozrla na očeta. V siju dragocene, s stropu viseče svetiljke se ji je dozdevalo njegovo trpeče lice še strožje, nego je bilo navadno. To jo je plašilo. A se je bala, da je njena ura blizu. In morda pozneje ne bo mogla več povedati, kar bi tako rada. Torej pogum!

»Oče, ali mi izpolniš veliko prošnjo?«

Starec se je nagnil k nji.

»Vse, moje dete, vse. Samo povej!«

»Pa se ne boš na svojo Rahelo srdil? Glej, pri-

den otrok hočem biti, če se ne boš jezil — in če mi Bog zdravje da.«

»Kako bi se kdo na tebe srdil, ti zlato dete! Samo povej!«

Še je v zadregi molčala. Drobni beli roki sta se nemirno poigravali s tenko odejo. Čez čas je zaprosila s tihim negotovim glasom:

»Oče, ali bi šel zjutraj k očetom minoritom?«

Starec se je začudil.

»Po njihova zdravila? Veči možje so, pravijo ljudje. Toda oče Gabriel, izmed vseh v zdravilstvu najbolj izveden, se je sam okužil, ko je bolnim strezel, in je umrl. Saj veš.«

Bolnica je na lahko odkimala in spet pomolčala. Oči je nemirno v strop upirala, kakor bi od zgoraj pračakovala poguma in pomoči. Še nemirnejša je bila, ko je spet zaprosila:

»Ne, oče. Po patra Bernardina bi šel.«

»Po patra Bernardina?« se je čudil žid. »Pa čemu bi naj tega klicali?«

»Ne, res, oče, saj se ne boš srdil, če ti vse povem? Glej, obljudil si mi. In vem, da svojo Rahelo ljudiš.«

»Ljubim te, solnce moje. Govori brez strahu!«

In mu je pripovedovala, počasi, s tihim glasom, včasih prekinjenim po bolečinah, ki so ji jemale mo-

ne veš, da je v policijskih registrih zabeležen kot nevaren žepar?«

»Ravno zato sem mu segel v roko, da bi mi on ne segel v žep!«

Ukanjeni vrag.

Arabi so izorali pole. Teda je prisopihal vrag in je kričal: »Polovica je mojega, zato hočem imeti od vaše žetve polovico!« Arabci so zelo premeteni in so obljudili: »Spodnja polovica bodi tvoja!« Vrag pa hoče vedno visoko leteti, zato je zahteval: »Ne, goreno polovico hočem!«

Tedaj so Arabci nasejali repo. Ko je prišlo do žetve, so dobili Arabci repo, vrag pa rumejo listje.

edino pravilnem stališču, da se taka velika dela ne smejo izvrševati iz doklad na davke ampak se mora za taka dela, ki koristijo tudi poznim rodovom, najeti posojilo na več let. Okrajni zastop je pod sedanjim načelnikom dr. Juvanom res tudi sklenil najeti tako dolgoročno posojilo in baje je celo Banska hranilnica v Mariboru izjavila, da bi tako posojilo dala. Kakor strela iz jasnega pa nas je zadela novica, da posojilo ni odobreno! Kaj bo sedaj? Ali naj zopet čakamo boljših časov! Nemila usoda! Gospod urednik, povejte nam priateljski, kam se naj sedaj obrnemo.

Kamnica pri Mariboru. Zelo neljubo poročilo smo dobili. Od vladne strani se je uradno določilo, da se vzdrževanje novourejene ceste, ki pelje iz Maribora mimo Racerdvora, gostilne Lorenčič in skozi vas Kamnico, prevari po novem na prizadete občine. Cestarja, gramozanje ceste in sploh vsa dela na tej cesti bodo imele odslej na skrbi občine: Krčevina, Rošpoh in Kamnica. Ali bodo te po večini kmečke občine to novo breme zmogle, je pa zelo veliko vprašanje. Okrajni zastop je svoj čas pod vodstvom g. dr. Andreja Vebleta uslušal prošnjo občine Kamnica in je žrtvoval lepe svote za preureditev te važne izletniške ceste v okrajno cesto. Saj služi ta cesta po večini prebivalstvu mesta Maribor, ki največ prispeva k stroškom okrajnih cest. Da bi občine mogle prevzeti vzdrževanje te važne prometne žile, bo šlo težko. Ako bo pa to veliko breme res padlo na hrbel kmečkih okoliških občin, potem pa ne bo druge pomoći, nego da se na črti Maribor—Urbanova ulica—Racerdvor do gostilne Pavešič v Kamnici prepove vožnja z osebnimi in tovornimi avtomobili. Na ta način se bo cesta vsaj nekaj časa vzdržala. Merodajne kroge pa Kamničani prosimo za intervencijo, da se ta cesta vendarle sprejme med okrajne. — Razrešen je županskih poslov dosedanjem župana v Kamnici g. Šket. Za novega župana je bil te dni imenovan g. Žoher Ignac, trgovec in bivši detektiv v Mariboru.

Hoče. Zdradba tovorne postaje v Hočah je dovoljena. Za to zgradbo bodo prispevali intezentni in občine, ki pridejo v poštev. Občine so pooblastile Jakoba Florjančiča, župana pri Sv. Miklavžu, Antona Vernika, župana v Sp.

Hočah, da vodita izvršitev tega gradbenega načrta. Stavbeniki, ki želijo prevzeti to delo, naj pošljejo svoje ponudbe do 28. novembra tega leta enemu izmed zgoraj omenjenih dveh g. županov. Načrt za zgradbo je na ogled pri g. Florjančiču pri Sv. Miklavžu.

Št. Peter pri Mariboru. Prihodnji mesec se prične že četrti gospodinjski tečaj, ki ga bodo vodile tukajšnje šolske sestre. Tečaj je namenjen sploh za vsa dekleta bodisi iz kmečkih, viničarskih ali delavskih družin. Oglasiti se je čimprej pri šolskih sestrach. — Prenavljen je komandir tukajšnje orožniške postaje g. Vajda v Ruše. — Prosvetno društvo »Skala« priredi v nedeljo dne 6. decembra v gostilni Sande Miklavžev večer z zanimivim sporedom. — Fantje člani fantovskega krožka imajo na praznki dne 8. decembra popoldne po večernicah običajen mesečen sestanek z zanimivim predavanjem. Nastopijo tudi tam buraši. — Mohorjeve knjige so došle ter se dobijo v župnijski pisarni. Število Mohorjanov je tudi v naši župniji precej narastlo, pa vseeno še marsikoga pogrešamo. — Gospodarska kriza se tudi pri nas zelo čuti. Kupčjeni, cene kmečkih pridelkov so tako nizke, da se niti ne krijejo obdelovalni stroški, davki in druge dajatve pa vedno iste. Če bo tako šlo naprej, bo kmet skoraj popolen siromak.

Sv. Bolfank v Slov. goricah. Vedno bolj se vrstijo nove gomile na našem mirovoru — vsem kličajo in naznajajo, kakor naš pesnik Prešern: »Odprta noč in dan so groba vrata, al dneva ne pove nobena pratka!« Zdi se, da molčijo grobovi, nemo in tiso zrejo križi in spomeniki na obiskovalca. Toda iz tišine grobov done resnobne besede: »Mi smo bili (rajni namreč) to, kar ste zdaj vi, a vi boste tudi enkrat to, kar smo sedaj mi!« Pretekli teden je zagrnil nov grob zemeljske preostanke še mlade gospodinje in matere Lahe Treze iz Biša. Imela je vse dobre lastnosti kot vzorna krščanska žena in mati. Zapušča 4 otročice težko prizadetemu možu. Po mučnem trpljenju v zadnji težki bolezni jo je Vsemogočni poklical v kraj, kjer bodo zbrisane vse solze z naših oči. — Opozarjam naše bralce in vse naše župljane na krščansko »Karitas«, posmrtninsko zavarovanje, ki daje svojcem umrlega za pogreb in vse z njim

zdržene stroške primerno podporo. Skoraj vsak dninar bo zmogel tiste mesečne prispevke. Kako prav pride takrat gotova sveta denarja, ko se vseli bolezen in smrt v hišo! Glede navodil se obrnite na domačega zastopnika.

Spuhlja. Lansko leto ze preminul v Spuhlj pri Ptiju Ivan Šemerl, ki je dajal nasvete za vsakovrstna lečenja. Ljudstvo naj nikar ne misli, da bi po Šemerlovi smrti v Spuhlji, št. 123, ne dobilo vzdravstvenih nasvetov. Je ostalo prav vse pri starem.

Velika Nedelja. Pri trgovcu Fr. Mediku so v noči od četrtega na petek, dne 20. novembra vlmili tatovi in mu povzročili škode 30.000 Din na manufakturnem blagu. Kakor pričajo znaki, so morale zločincem biti hišne razmere jako dobro znane. Izginili pa so kakor kafra, ker so imeli, kakor vse kaže, avto seboj. Ne kupujte blaga od ljudi, ki jih ne poznate!

Vučjavs. V 51. letu svoje starosti je preminula dne 13. t. m. blaga žena, posestnica in gostilničarka Marija Čagran. Rajnica je bila vzgledna in skrbna žena ter vzorna mati rejenca. Kako je bila rajnica priljubljena, je pričala mnogoštevilna udeležba na njenem pogrebu. Vsem, ki so jo spremili k zadnjemu počitku, posebno pa čč. duhovščini in gasilnemu društvu, gre iskrena zahvala. Njeni duši želimo mir, njenim domačim pa izražamo naše sočalje!

Hajdina. Prostovoljno gasilno društvo si je nabavilo novo motorno brizgalno, katere slovesni sprejem je bil dne 22. t. m. popoldne v Gasilskem domu. Daj Bog, da bi se malokedaj rabila! — Dne 13. novembra smo spremili iz ptujske bolnice na domače pokopališče tovariša gasilca Matevža Marušek iz Hajdine, starega šele 37 let. Bil je povsod znan in priljubljen, kar je dokazala tako številna udeležba pri pogrebu. Mirno počvaj! — Mesto vence je daroval g. Konrad Vajda iz Ptuja 50 Din, kar se bo porabilo za dušni blagor rajnega.

Koritno pri Oplotnici. Dne 11. novembra so se ob nenavadni uri oglasili zvonovi cerkve sv. Miklavža ter naznali, da je preminul Franc Lipuš v 58. letu svoje starosti. Bil je cerkveni ključar pri sv. Miklavžu ter se srčno radoval vsake obnovitve pri cerkvi in vsa-

Cez leto je torej vrag rekel ob setvi, da hoče spodnjo polovico. Arabci so nasejali pšenico in rž. Ob žetvi so dobili Arabci zrno, vrag pa si je moral vzeti samo prazno slamo. Kuril je z njo peklenske peči.

Dokaz.

Dva prijatelja se porazgovarjata o književnosti. Prvi, ki je že napisal nekaj dolgoročnih storij, pravi sramozavestno:

»Beži no, kaj pa razumeš ti o literaturi! Saj nisi napisal še nobene vrstice.«

»Neumnost«, dé drugi, »saj tudi še nobenega jajca nisem znesel, pa se vendar spoznam na omlete boljega kokoša.«

či, da je morala umolkniti, včasih zadušenim po polihem joku.

»Bilo je pred tremi tedni. Poslal si me v Kanijo, k vinotružu Cesaru. Večjo vsoto denarja sem mu nesla, ker sam nisi utegnil. Ne res, oče, saj še pomniš? — Glej, spominjaš se! — Ko sem se vračala, sem videla, kako je na cesti pod cerkvijo sv. Ožbaltata mlad menih ob majhni kmetski deklico. Črna smrt jo je ... bila, vrgla jo med potjo na zemljo. Še ranjena je vri padcu, ubožica. Menih ji je briral kri z lici in je govoril z njo dobro in ljubeče, da mati ne bi mogla s svojim otokom bolj ljubeče.«

»In potem?« je silil Aron; ves vznemirjen, kaj mu bo razodela, se je povsem sklonil k hčerki in je željno iskal v njenih očeh, kako tajno skrivajo.

»Bil je pater Bernardin.«

»In potem? Dalje, dete, dalje!«

Brisal si je potno čelo. Čudne slutnje so mu pale v dušo in jo bolno vznemirjale.

»Ni me slišal, ko sem se bližala. Ves pogreznjen je bil v delo usmiljenja in v pogovor z deklico. Postala sem, opazovala, poslušala ... In od tedaj sem — neprestano mislila na ta dogodek in na meniha.«

»Gorje mi, kaj govorиш!«

»Ne srdi se, oče. Glej, obljudil si mi. Zato ti vse povem. Laže mi bo pri srcu ... Od tedaj sem hodila

skrivaj, v gost pajčolan zagrnjena, da me ljudje ne bi tako spoznali, v minoritsko cerkev. Videla sem patratovati njihovo daritev, pri oltarju Mirijame, ki jo oni Mater božjo imenujejo.«

»Ne govorji, dete, o tem!«

Kakor bi ga ne bila slišala, je nadaljevala živahneje, v nekaki zamaknjenosti:

»Tako dobra, tako usmiljena se mi je zdela. Pa sem tudi jaz pokleknila pred njen oltar in jo prosila, naj nas vse varuje.«

»Saj to je malikovalstvo!«

»Ne vem, oče. A dobrotna se mi je zdela. Veliko upanje se mi je zmerom v srcu budilo, kadar sem klečala pred njo. In tako mirna mi je bila duša, tako vsa pokojna ... In bi te zdaj prosila, oče, če bi patra Bernardina poklical.«

»Da ti pravo vero, vero naših očetov, iz srca izruje? Nikoli! Nikoli!«

A se tudi po tem izbruhi njegove boli ni dala preplašiti. V isti ekstatični topoti je pripovedovala:

»Izvedela sem pozneje v mestu, da tista deklica ni umrla. Glej, njegova blagoslovjena navzočnost jo je rešila. Morda je on Mater božjo zanj prošil. Zdi se mi, da mu Mati božja nobene prošnje odreči ne more. Ko bi prosil tudi zame! O Mirijam, Mati božja, ti bi ga uslišala, pa bi mi pomagala, ti Dobrotina ...«

(Dalje prihodnjič)

ke njene olepšave. Naj blagi mož v miru počiva in plačilo v večnosti uživa!

Ponikva ob južni žel. »Tako slaven kraj, pa noč novic«, si utegne kdo misliti. O, novic je dovolj, le v Mariboru nimajo takega slušala, da bi jih slišali. Pomislite! Štiri radije smo imeli, pa so vsi širje mrknili in sedaj nimamo nobenega. Vkljub temu bodo še pred adventom stopili kar trije pari pred oltar, ker pač človeku ni dobro samemu biti. — Splošno zdravstveno stanje je dosedaj povoljno. Kako bo na zimo, pa ne vemo. Tudi novih zemljyanov imamo že nekaj, vendar v primeri s prejšnjimi leti premalo. Ali je temu vzrok gospodarska kriza, ki tudi pri nas straši, ne vemo. — Zelo občutne posledice je puštela letošnja toča, seveda pri gospodarstvu, ne pri rojstnih kajpada. — Važna novica pa je, da bomo imeli prvo nedeljo v decembru, to je dne 6., sadjarsko razstavo v malem in sicer v posojilniški stavbi. Podjetni in za vse dobro navdušeni Žličarjev Slavko je namreč zbral na svojem domu vse vrste jabolk, ki uspevajo pri nas. Pogled na s sadjem obloženo mizo nas je tako navdušil, da smo svetovali Slavku: »Daj, priredi tako razstavo v posojilnici! Naj še drugi vidijo, kaj premoremo na Ponikvi!« In tako bo razstava sadja v nedeljo dne 6. decembra v posojilnici. — Knjižnica Prosvetnega društva se preseli v posojilnico. — Mohorjeve knjige so došle. Naročniki hodijo prav pridno po nje.

Sv. Križ pri Regaški Slatini. Tuk. kmetje so darovali za uboge dijake mariborskoga semenišča 900 kg jabolk in za uboge trboveljske otroke pet velikih zabojev jabolk. Kmetje, kjer je letos sadje bogato rodilo, spomnite se za Miklavževe ubogih dijakov in pa revne trboveljske rudarske dece.

Buče. Starega župana Franca Vah iz Bučke gorce ni več med nami. Dne 12. novembra ga smo spremili na zadnji poti. Dosegel je visoko starost 83 let. Bil je zvest naročnik našega »Gospodarja«, dober gospodar, veliko let župan in nad 40 let občinski odbornik, član načelstva kmečke bučke hranilnice od njene ustanovitve naprej. Bog daj njegovi duši večni pokoj, domačim pa iskreno sožalje!

Sv. Rupert nad Laškim. Dne 6. tega meseca je bil po banskem odlokru razrešen dosedanji župan Martin Tratnik uradnih poslov in namesto njega imenovan Pušnik Jakob, po domače Šipan iz Vel. Grafovž županom občine Sveti Rupert. — Mokra, neprijazna jesen nači oznanja in polagoma upeljuje mrzlo zimo. Bila je sicer, hvala Bogu, dobra letina, a je stiska med ljudstvom tolika, da se ne da popisati: davkarija tirja predpisane davke, ki so v razmerju lanskega leta povsod povišani, obleko in zlasti obutev moramo imeti za zimo, a denarja ni dobiti od nikoder. Dočim so industrijski izdelki ostali na svoji visoki ceni, pa cene živine in poljskih pridelkov ne da samo padajo, ampak jih sploh ni več mogoče spraviti v denar. Nek posestnik je lani kupil par volov za 6000 Din, jih redil celo leto brez vsakega haska (ker so bili še mladi), a na sejmu so mu v Laškem na Martinovo ponujali 2000 Din. Razmere za kmetskega človeka in delavca naravnost obupne.

Sremlje pri Beržičah. Na praznik našega farnega patrona sv. Martina dne 11. t. m. sta bila v Marijini cerkvi v Rajhenburgu poročena: Kostanjšek Jože, mizar, z Omerzo Marijo. Oba sta bila člana tuk. Marijine družbe. Posebno ženin je znan kot odbornik kat. izobraž. društva. Kot tak je nastopal mnogokrat kot govornik in na odru kot igralec. Tudi na cerkvenem koru je prepeval Bogu v čast. Že-

limo mu, naj tudi v zakonskem stanu hodi s svojo izvoljeno družico po potu vzglednega krščanskega življenja!

Uradno ugotovljeni izidi volitev.

Srez Maribor levi breg:

Čermeljenšak	308	59
Gočova	171	39
Jarenina	687	171
Kamnica	703	243
Krčevina	434	322
Košaki	589	352
Maribor	9375	6767
Nova cerkev	667	362
Selnica ob Dravi	815	339
Selnica ob Muri	421	168
Spodnja Sv. Kungota	285	204
Svečina	262	190
Sv. Ana	739	216
Sv. Anton	816	121
Sv. Barbara	584	328
Sv. Benedikt	507	98
Sv. Duh	152	38
Sv. Jakob	702	87
Sv. Jurij ob Pesnici	339	215
Sv. Jurij v Slov. gor.	731	74
Sv. Križ	249	81

Sv. Lenart v Slov. gor.	502	317
Sv. Martin	482	354
Sv. Marjeta ob Pesnici	484	271
Sv. Peter pri Mariboru	383	105
Sv. Rupert v Slov. gor.	250	138
Sv. Trojica v Slov. gor.	386	126
Zgornja Sv. Kungota	332	271
Št. Ilj v Slov. gor.	485	330

Skupaj 22.789 12296

Srez Maribor desni breg:

Činžat	321	157
Črešnjevec	331	177
Dogoše	532	181
Fram	593	157
Laporje	380	109
Lehen	242	142
Limbuš	607	362
Makole	234	27
Pečke	302	40
Pobrežje	1005	603
Podova	276	122
Poljčane	502	236
Rače	320	193
Radvanje	548	363
Ruše	916	749
Slivnica	571	316
Slov. Bistrica	825	414
Spodnja Ložnica	256	55
Spodnja Polskava	433	348
Sv. Marjeta na Drav. p.	304	201
Sv. Martin na Pohorju	430	123
Sv. Lovrenc na Pohorju	570	259

Ali hočete gospodarski ali gospodinjski koledar zastonj?

V našem listu smo že obširno pisali o gospodarskem in gospodinjskem koledarju. Marsikdo si ga je zaželel, pa žal nima denarja. Danes objavljam, da lahko vsakdo dobti gospodarski ali gospodinjski koledar.

Stopite v vrsto naših agitatorjev za Slovenskega Gospodarja. Vsakdo, ki nam pošlje tri naročnike, ki bodo plačali celoletno naročnino, dobti ta koledar brezplačno.

V naših krajih je veliko ljudi, ki bi lahko imeli Slovenskega Gospodarja naročenega, pa jim nihče ne reče, sami pa se tudi ne spomnijo. Koliko je gostiln, koliko je trgovcev, koliko obrtnikov, ki se ne bodo branili, ako jim boste prigovarjali, že zaradi vas ne.

Koliko je kmetov posestnikov, ki bi teh 32 Din vkljub velikemu pomanjkanju denarja vendarle še lahko izdali za svoj stanovski časopis, ki ne samo, da za ta mal denar nudi tekom leta veliko, pač pa tudi zavaruje celoletnim naročnikom njihovo domačo stanovanjsko hišo za Din 1000.—

Prilike je torej dovolj, da najdete še novih naročnikov, treba je samo vaše vztrajne volje! Ponudena nagrada vam bo tudi napravila lepo veselje!

Torej na delo! Mi bi radi vsakemu naročniku poslali gospodarski ali gospodinjski koledar zastonj. Treba je samo to, da nam vsak naročnik pridobi tri nove celoletne naročnike! Kdor bo delaven, bo uspel!

Izreži in odpšlj!

Upravi

„Slovenskega Gospodarja“

v Mariboru.

Pošljajte Slovenskega Gospodarja sledečim novim celoletn. naročnikom:

Ime:	stan	kraj	pošta
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

Meni kot Vašemu agitatorju pa pošljite (tu napiši ali gospodarskega ali gospodinjskega) koledar, takoj, ko bo naročnina plačana.

Moj natančen naslov je:

Ime .....

kraj in pošta .....

Studenci	1090	883
Studenice	349	126
Tezno	443	350
Tinje	327	127
Zgornja Polskava	336	128
Skupaj	13.860	7520

Srez Celje:

Volišče:	Upravičenci:	Glasovalo:
Celje mesto I	615	491
Celje mesto II	700	547
Celje mesto III	648	510
Celje mesto skupno	1963	1548
Braslovče	769	360
Celje okolica Gaberje	982	499
Celje okolica Breg	555	363
Celje okolica Lava	766	226
Celje okolica skupno	2303	1088
Dobrna	475	205
Dramlje	367	151
Frankolovo	305	78
Gomilsko	237	98
Griže-Zabukovca	555	147
Kalobje	328	44
Marija Reka	111	9
Nova cerkev	508	130
Petrovče	653	293
Polzela	494	168
Sv. Jurij ob južni žel. ok.	954	332
Sv. Jurij ob juž. ž. trg	188	115
Sv. Jurij ob Taboru	460	172
Sv. Lovrenc n. Prožinom	297	79
Sv. Pavel pri Preboldu	553	288
Sv. Peter v Sav. dolini	364	196
Št. Rupert nad Laškim	533	28
Škofja vas	1042	441
Šmarjane v Rož. dolini	299	49
Teharje	703	384
Velika Pirešica	654	251
Vojnik	359	218
Vrantsko	651	200
Zalec	530	360
Skupaj	20921	7432

*

Boljševiki imajo leto smolo.

V tekočem letu so boljševiško agitacijo zadele velike nezgode.

Dne 15. junija so v Šangaju na Kitajskem zaprli zakonsko dvojico Nullensov. Mož je bil vodja tihomorskega tajništva za širjenje komunizma na Kitajskem in po bližnjih deželah. Pri aretaciji se je pokazalo, da je dvojica imela petero stanovanj. Preiskava je dala Kitajskim oblastem v roke obširno dopisovanje, knjižice, letake, pozive k uporu v raznih jezikih: kitajskem, japon-

skem, ruskom, angleškem, francoskem, nemškem itd. Iz ponarejenih potnih listov, katere so zasegli, je razvidno, da se je dvojica v potrebnih slučajih posluževala različnih družinskih imen kot Vanderkrüsen, Mott, Rück, Bure, Brigs, Allison, Hersens, Boulander, Schülen, Bergeman. Neznano pa je, kaki naravnosti dvojica pripada. Našli so tudi dokumente, ki so dokazali, da so Nullensi bili agenti kominterne (komunistične internacionale) v Moskvi. Hudo so agitirali med kitajskim proletarijatom ter so imeli zvezo s kitajsko rdečo armado. Kot stroške za svoje delo so Nullensi letno razpolagali s proračunom okrog 133.000 dolarjev. Da bi ne vzbujali sama, so imeli denar naložen v sedmih različnih Šanghajskih bankah.

Dne 31. julija je argentinska policija v glavnem mestu Buenos Ajres zaprla vse osobe ondotnega ruskega trgovskega zastopstva »Amtorga«, ker so širili komunistične knjige, letake in tiskovine; zasegla je celo pisarno.

V četrtek 5. novembra je policija v devetem okraju na Dunaju zasledila komunistično pisarno, kjer so našli tiskovine za potne liste vseh evropskih držav. Poleg potnih listov so našli štampiljke in fotografije originalnih podpisov onih uradnikov, ki v dotičnih državah izdajajo potne liste. Iz zaplenjenega materijala je razvidno, da je to bila boljševiška centrala za celo Evropo, katero so oblasti raznih držav že več let iskale. Poleg drugih važnih listin so našli tudi spisek zaupnih oseb.

Znano je tudi, da so v zadnjem času imeli Francozi neka pogajanja s sovjeti, toda do kakih gotovih sklepov do danes ni prišlo. Poleg drugih reči je komunistična propaganda v angleški mornarici naredila na Francoze takoj nepovoljen utis, da so v Tolunu, v francoskem vojnem pristanišču aretirali vse boljševiške agitatorje.

Torej smolo imajo leto boljševiki, ker so jim tuje države razdrle glavni agitatorski gnezdi v Aziji in v Evropi. Pa tudi v drugih državah so imeli neprilike, na primer v Rumuniji in na Grškem; posebno neprijetna sapa pa

piha iz Anglije. Tudi tu vidimo, koliko boljševiki potrošijo za svojo agitacijo. Samo v Šangaju na mesec 133.000 dolarjev, to je približno 7 in pol milijona dolarjev. Težko, da si bodo v sedanjih slabih časih v kratkem ustanovili nova agitatorski središča.

Boljševiki pa imajo smolo tudi doma. Sicer govore mogotci v Moskvi, kakor da bi bilo v Rusiji vse v redu, toda to je le pesek inozemstvu v oči. V Rusiji nič manjša gospodarska kriza kot v ostali Evropi, revščina je pa tako kot nikjer drugod. Sovjetom manjka denarja; naročenih strojev v inozemstvu ne morejo plačati. Zato je tudi še »pjatiletka« (petletni gospodarski načrt) v nevarnosti. Izvoz pada, dumping (prodajanje pod ceno) se je unesel in se bo še bolj. Razven tega so boljševiki dolžni Nemcem 1 in pol milijarde mark. Ker Nemcem slabo prede, jim morajo dolg vračati. Po poročilih ruskih listov so 30. oktobra poslali iz Moskve v Berlin v 120 zaboljih 7500 kg zlata v vrednosti 24 milijonov mar. In predno bo dolg plačan, bo treba poslati še dosti milijonov. Ob takih razmerah bodo boljševiki agitacijo v inozemskih državah najbrž precej oblažili.

A. K.

*

Čudesna dežela Togo.

Dežela Togo je bivša nemška kolonija, ki leži v severnem tropičnem pasu, na zapadu pa meji na angleško zlasto obalno kolonijo, na severu in vzhodu pa na francosko ozemlje. Že potovanje v ta odležni kot zemlje prinaša izrednih zanimivosti. Tako je zlasti za novinca izredno zanimiv krst na ekuatorju. Togo je dežela vročine in solnca. Tam se deli leto le v suhe in deževne dobe. V sušah dosega temperatura 40 do 45 stopinj C v senci, v deževnem času je pa temperatura nekoliko nižja. Da pri tej peklenški vročini domačini snega in ledu ne poznajo, je jasno. V suši se reke in potoki posušijo. Pri večjih rekah ostanejo le še tolmuni s stalno vodo. Gozdov dežela Togo razen ob bregovih rek ne pozna. Tu so seve gozdovi pravi pragozdi, tako gosti, da jih ni mogoče podreti. Zovemo jih galerijske gozdove. Ob suši se v notranjščini s travo in grmičjem porastla stepa posuši, tako da je vsa pokrajina izžgana.

Nemci so zgradili v Togu železnicu, ki vodi v notranjost. Po tej železnici sem se peljal do Atakpame, kjer se je začelo moje torišče. Nemci so zgradili celo ceste, ki so seveda ostale vse brez ramp ob železniških prehodih, kajti — vlak je vozil le dvakrat na teden. Tu so postavili nekaj uradnih in poslovnih poslopij, dočim so domačini še naprej stanovali v svojih nizkih kočah z eno samo luknjo, ki je služila za vhod. Kulturno stoje domačini še zelo nizko. V splošnem ne običujejo šol in govore le narečje plemena. Izmed plemen, ki bivajo v tem ozemljju, je še najbolj razvito in zdravo pleme Ewe. Oblačilo se bolj malo, večinoma s cenjenimi evropskimi pretiskanimi tkaninami. Zanimivo je njih rodbinsko življenje. Starši prodajajo hčerke, ko so 12 do 13 let sta-

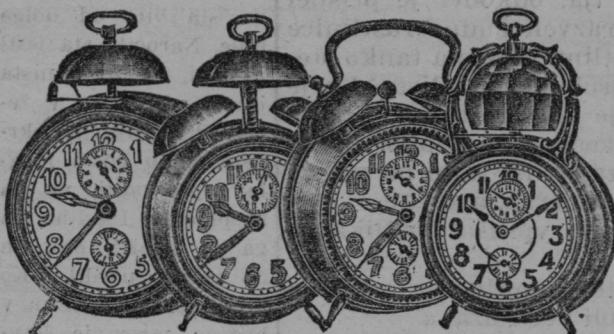
TISKOVINA.**Upravi**

Znamka
za
75 par.

„Slovenskega Gospodarja“

Maribor
Koroška cesta štev. 5

To so one budilke, katero se tako rado kupi pri tovarniški hiši ur Suttner. Že od 49.— Din naprej pošilja tvrdka Suttner dobre budilke, posebno priljubljene pa so sledeče vrste:

Št. 505. Ura budilka, dober ankerstroj, škatija poniklana, višina 16 cm.

Št. 504. Ista, kazalo in kazalca svetla z radijem. Din 76.—.

Št. 519. Ura budilka prvovrstne kval., ankerstroj, kazalo in kazalci razsvetljeni z radijem, dobro priporočbe vredna, škatija poniklana višina 21 cm. — Din 116.—.

Št. 506. Ura budilka prvovrstne kval., ankerstroj, kazalo in kazalci razsvetljeni z radijem, dobro priporočbe vredna, škatija poniklana, višina 22 cm, Din 124.— Noben riziko!

Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. Pošilja se po povzetju ali pa se pošlje denar v naprej.

Največja izbira budilk, namiznih in stenskih ur, nihalnic, pravih švicarskih žepnih ur že od Din 44.—, ure zapestnice že od Din 98.—. Zlato in srebro blago vsake vrste v velikem ilustrovaniem ceniku, ki ga dobite brezplačno. Zahtevajte ga od tvrdke

H. Suttner tovarniška hiša ur Ljubljana št. 992.

Cena novost! Budilka za Din 45.—, žepna ura že za Din 35.—, obe sta dobrí!

1829

Pojasnilo.

Nekoč so govorili v veseli družbi, zakaj trkajo ljudje s kozarci vina, ne pa z vodo. Nekdo je rekel: »To je lahko pojasniti. Pravijo, da je v vinu resnica, ob resnico pa vsak rad trči.«

Seveda!

Ona: »Če bi me ne bil nikdar poznal, bi me imel prav tako rad?«

On: »eš bolj!«

Časi se menjajo.

Pred poroko je govoril on in ona je poslušala. Kmalu po poroki je govorila ona in je on poslušal. Pet let pozneje pa sta govorila obo in sosedje so poslušali.

Tudi nevarno. Zdravnik: »Oprezno pripravite moža na najhujše.« — Žena: »Oh, gospod zdravnik, mor bo umrl?« — Zdravnik: Ne, pač pa mu moram prepovedati piti žganje.«

Elegantno hojo

dobi oni, ki nosi lepe, lahke, trpežne in moderne čevlje

Trgov. doma Stermecki, Celje št. 24.

Zahtevajte pravkar izšli ilustrirani cenik, v katerem najdete veliko izbiro damskev čevljev po zelo nizkih cenah! Ševret 102 Din, teletina 145 Din, boks 159 Din, lak 158 Din, moderni 118, 128 in 158 Din ter še razni drugi čevlji v dobrri kvaliteti po izredno nizkih cenah. Cenik zastonj!

Širite „Slov. Gospodarja“!

re. Mož, ki jo kupi, razpolaga z njo kot s sužnjo. Če ga ne uboga, jo lahko spodi ali pa proda naprej drugemu. Cena take deklice znaša približno največ krog 1000 Din. Plačujejo jih pa z živili ali pa domačimi živalmi, denarja itak nima. Umivajo se le redkokedaj, kopljajo se le ženske. Lase si navadno zvežejo v šopke, ki jim štrle z glave. Moški seveda kot gospodarji vedno lenarijo. Dejlo pa opravljajo žene. — Drugo pleme, ki prebiva bolj na zapadu, so Aksosi. To pleme je slabše razvito. So majhne postave in večinoma bolehnji. Vsa njih oblike je košček umazanega blaga, ki si ga privežejo okoli ledij. So naravnost pritlikavi in močno degenerirani. Tudi bolj majhni, a bolj trdni so zamorci iz plemena Čaučou. Žive bolj v hribovitih krajih, so še roparji in jemljejo pri sednih plemenih s silo hrano, domače živali pa tudi dekleta. Pri teh je življene še bolj skromno. To dokazuje cena žene, ki jih plačujejo od 100 do 300 Din. Ljudožrci Ašanti pa so bivali že v zapadni angleški koloniji, vendar niso napadali belcev, ker so Angleži celo vsakega osumljenca ali pomagača obesili.

Preživljajo se vsa plemena s sadovi, ki jih rodi zemlja kar sama od sebe. Nekaj jim donaša lov. Jedo celo kače, ki jih love z roko. Meso zelene drevesne kače, ki je zelo strupena, je precej okusno in spominja na polenovke. Kači odrežejo glavo, jo nataknijo na dolgo palico in spečejo na ognju. Nato olupijo kožo, kačo osolijo in popoprajo ter pojedo pečenko. Termite, mravljam zelo podobne živali, pa stiskajo in pridobivajo iz njih olje, ki ga uporabljajo za omake. Sploh jedo za evropske pojme nemogoče stvari. Celo sveče si privoščijo, če jih dobe seveda. Pri delu so zelo nerodni in ne poznajo orodja.

Posebno zanimivo je pleme Hausov, ki ne bivajo stalno v teh pokrajinh, ampak v bližini osrednjega jezera Čad, kjer se bavijo z tkanjem in izdelovanjem najrazličnejših usnjatih izdelkov, ki jih potem pestro okrasijo in prodajajo v vsej zapadni Afriki. V tujini so to, kar so pri nas Židje, trgovci in mesterji. Naselijo se le, če kupčija gre. So zelo prebrisani in kaj radi tudi goljufajo.

Konec prih.

Koledar Kmetske zvezze

za prestopno leto 1932 je izšel.

Vsebina:

Koledar od 1. X. 1931 do 31. XII. 1932. — Uradni podatki. — Vse razne pristojbine. — Mere. — Oralni in hektari. — Kmetska zveza v Mariboru. — Jugoslovenska kmetska zveza v Ljubljani. — Vnovčevanje kmetskih pridelkov. — Odplačevanje dolgov, tabela in pojasnilo. — Važnost apna za rastline. — Kako se mešajo umetna gnojila. — Glavne naloge kmeta sadjarja. — Naša kmetska mladina v sadovnjaku. — Navodila iz kletarstva. — Napake in bolezni vin. — Jamstvo pri kupčiji z živino. — Koledar brejosti in razne živinorejske tabele. — Tabele za računanje kubične mere pri raznem lesu. — Inventar in kmetsko knjigovodstvo z

Nosečim ženam in mladim materam pomore naravna »Franz Josefova« grenčica do urenjega želodca in črevesja. Glavni zastopniki modernega zdravilstva za ženske so preizkusili, da »Franz Josefova« voda v največjih slučajih učinkuje hitro, sigurno in brez bolečin. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

vsemi potrebnimi tabelami. — Razni dobavitelji kmetijskih potrebščin. — 60 strani praznega papirja za zapiske.

Izdelava koledarja.

Koledar je vezan v celoplatno, torej močno dovolj, da bo zdržal za celo leto. Ima predal za denar in svinčnik. Na ovoju ima tudi začrtano mero v decimetru in coli. Tako je koledar letos po vsebini in obliki precej izpopolnjen. Zato se bo še bolj priljubil kakor lanskoto leto, ko smo ga morali dvakrat tiskati in ga je že zmanjkalo. Letos ga zaradi pomanjkanja denarja ne bomo drugič tiskali, zato je treba koledar takoj naročiti, kdor ga hoče imeti.

Cena koledarju znižana.

Lani je stal koledar 11 Din s poštnino in brez svinčnika. Letos stane s poštnino vred 10 Din in ima tudi svinčnik.

Kje dobite koledar?

Koledar dobijo, v kolikor ga še niso, vse krajevne Kmetske zveze. Kdor pa hoče, ga lahko naroči tudi naravnost v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Treba je poslati 10 Din ali v znamkah, nakar ga takoj dobite po pošti.

Tvoj celoletni spremljevalec

je tvoj žepni koledar. Zato mora biti tudi tvoj svetovalec in to je — koledar Kmetske zvezze. Zato, kmetje, vsak ga imej v žepu!

Plemenški merjaščki oplemenjene nemške pasme iz vzrejevališča, ki že obstoji čez 20 let pod nadzorstvom kmetijskih referentov, so na razpolago, letni 7 Din, mlajši 8 Din 1 kg loko pri Šegula, veleposestnik, Hlapponci, p. Juršinci. 1663

Pekarna v Št. Ilju v Slov. gor. se da v najem ali se proda. Naslov v upravi lista. 1638

Za našo deco.

V čarobni zemlji.

I.

Marko in Marica sta živela pri svoji babici v lepi hišici sredi polja. Okoli hiše je bil velik vrt, za njim pa ogromen in mračen gozd, v katerem so — kakor so ljudje pravili — živeli velikani.

Marko je bil precej razbrzdan deček. Nekega jutra je neumit priselil k zajtrku. Babica ga je radi tega pokarala ter mu zapovedala, naj se prej umije. To ga je pa tako razjezilo, da je hotel kar oditi od hiše.

»Kam hočeš?« ga je vprašala Marica.

»Odhajam. Nočem več biti pri babici, rajši pojdem v oni strašni gozd.«

»Ne hodi tja!« je klicala za njim prestrašena Marica. »Gotovo se ti bo pripetila kaka nesreča.«

Ali Marko je ni hotel poslušati. Spustil se je celo v tek. Uboga Marica je tekla jadkujoč za njim. Tako sta prispela oba do gozda.

»Ne hodi noter! Ne hodi!« je prosila deklica, držeč brata za rokav.

Ali trdoglavni deček se na to ni oziral, ampak je začel čimdalje globeje prodirati v gozd. Tudi Marica je šla za njim, ker ga ni hotela pustiti samega v tem nevarnem kraju. Dolgo časa sta hodila. Delala sta si pot skozi trnje, spotikalala sta se na koreninah, pa Marko ni hotel postati.

»Kje sva sedaj?« je vprašala sestra, ki je bila že vsa upehana.

»Kakor vidiš, sva v gozdu,« je odgovoril brat srdito ter je sedel na tla.

»Kako pa bova našla nazaj?«

»Kakor sva prišla.«

Pa tako ni bilo. V mračnem gozdu je vladala grobna tišina. Hotela sta se vrniti. Ali pota nista našla, nikjer nista videla odprtine med drevo, niti ni bilo čuti kakega človeškega bitja.

Strah ju je prevzel. Začela sta begati zdaj v to stran, zdaj v ono. Pa vsikdar sta se nahajala sredi gozda, ki se jima je videl čimdalje bolj tihoten in mračen. Trudna in prestrašena sta nazadnje sedla pod veliko drevo in sta začela bridko jokati.

II.

Pred njima se je vila ozka stezica, pokritá z mehko in gosto travo. Nista opazila, da se jima po stezici nekdo približuje, kar sta naenkrat čula glas, ki je govoril:

»Zakaj se jočeta, otroka moja?«

Drhteča od strahu sta gledala na vse strani, da bi videla, kdo govorí.

»Ali vidiš ti koga?« je vprašala preplašeno Marica.

»Gotovo je nekdo tu!« se je začul isti glas.

Marica je pogledala tja, odkoder je prispeval zvok. Ničesar ni videla razven čudne rastlinice pred seboj na stezici. Rastlina je imela tanko stebelce, na vrhu pa dva široka zelena lista. Ko je Marica pogledala bolje, je videla, da to ni rastlina, ampak majhno človeče, ped visoko. Imelo je dve roki, ušesi kakor zajec, na rami pa peruti kakor ptiček. Oči so mu bile črne, a svetle.

»Zakaj tako jočeta?« je vprašal pritlikavec zopet.

»Izgubila sva se v tem gozdu, pa naju je strah, da ne bi našla nikoli več nazaj.«

»Pritlikavec se je začel smejeti z zvonkim glaskom.«

»Izgubila? Pa vidva sta sedaj v deželi igrački. Pojdita z menoj, pa ne bosta nikoli več mislila na jok!«

Otroka nista vedela kaj drugega storiti, ampak prijela sta se za roke ter sledila možičku. Nekaj časa jima je bilo težko hoditi po nevarni poti, potem je bilo naenkrat gozda konec. Pa nista prišla pred babičino hišo, ampak do ogromnega vrta. Tu je bilo vse polno sadnega drevja, lepih vodometov, dehtecega cvetja in trave.

»Joj, kako lepo je tu!« sta vzkliknila otroka ter sta se ustavila, da si vse ogledata. Nato sta začela izpraševati možička, kak vrt je to — a naenkrat možička ni bilo več.

Vistem trenutku sta videla pred seboj na tleh veliko žogo, ki se je sama kotalila po travi, in sicer prav do njiju. Na njej je bil napis z zlatimi črkami: »Igrajte se z mano.« Marko jo je sunil, odletela je v zrak, zopet padla na zemljo ter od nje ves čas odskakovala.

Marica je veselo posmatrala žogo, kar začuje za seboj glas: »Mama! Mama!« Brž se je obrnila in videla na tleh veliko punčko, ki je roke razprostirala napram njej. Presrečna Marica je zgrabila punčko ter jo je začela objemati in poljubovati.

Dolgo časa sta se otroka tu zabavala. Povsem sta pozabila na to, da hodita po neznanih krajih.

»Marica, Marica!« je zaklical naenkrat Marko. »Hitro sem! Tu za tem grmom nekaj dela: tf, tf! Mislim, da je to kaka lokomotiva.«

Stekla sta tja. In res, za grmičjem sta videla malo, jako malo lokomotivo in k njej pritrjenih nekoliko vagončkov. Na lokomotivi je bilo napisano: »Igrajte se z menoj!«, na vagonih pa: »Sedite notri!«

Marko je skočil na lokomotivo, Marica pa je sedla v vagon, noseč punčko v naročju. Žoga je kar sama skočila za njima.

(Dalje prihodnjič.)

Stava.

Pavliha je prišel s svojim priateljem v gostilno »k zlatemu jelenu«. Lačna in žejna sta bila od dolge hoje. Naročila sta jesti in piti, čeprav nista imela niti pare v žepu. Priatelja je skrbelo, kako bosta mogla zopet oditi, ne da bi plačala. Pavliha pa ga je tolažil, češ, da bo že vse uredil. Ko je prišel gostilničar v bližino mize, je Pavliha ponudil prijatelju, da gre staviti za dosedanje jesti in piti in še za šest steklenic vina, da —. To je povедal tih prijatelju na uho. Ta se je začel smejeti in je reklo, da stavijo sprejme. Gostilničar je slišal samo, da gre za šest steklenic vina in je vprašal, če sme vino kar prnesti.

»Da,« je reklo Pavliha, »lahko prinesete vino, ali pod pogojem, da plačava takoj, ko bo stava ali dobljena ali izgubljena. Eden od naju mora torej na vsak način plačati, pa šele, ko bo stava dovršena.«

Gostilničar je bil zadovoljen in je prinesel vino. Pavliha in prijatelj sta pila in sta povabila še ostale goste, ki so čuli o stavi in bi bili radi vedeli, kakšen bo konec. Ko se je vino že bližalo koncu, je vprašal gostilničar, za kaj sta šla staviti.

Pavliha je reklo: »Poglejte tamle oni cerkveni stolp. Jaz sem stavil, da se bode enkrat, ko bode že star, podrl proti levi, moj priatelj pa pravi, da ne, ampak proti desni. Ko bo stolp padel, bo moral eden izmed naju staviti plačati.«

Gostje so kar popokali od smeja, gostilničar pa ni vedel kaj reči. Pavliha in prijatelj sta tisti dan pila in jedla zastonj.

—
Zareklo se mu je. — Učitelj: »Ivo, kje si bil včeraj po šoli?« Učenec: »Gospod učitelj, to je grdo obrekovanje mojih sošolcev, saj jaz nisem metal kamenja v svetiljko.«

V vili na deželi oddam lepo in ceno stanovanje. Električna napeljava. Primerno za vpokojenca. Naslov v upravi lista. 1639

Par težkih konjev, 7 in 9 let, z ali brez vprege poceni prodam: Klemenc Miha, Hudinja pri Vitanju. Konje postavim na željo na ogled v Vitanje. 1646

Učenca v trgovino z mešanim blagom sprejmem, ponudbe pod: »Pošten in priden« na upravo lista. 1643

Mlin vzamem v najem ali grem za mlinarja. J. Miklavčič, Ruše pri Mariboru. 1639

Stanovanje se odda s 1. decembrom. Naslov v upravi. 1640

Proda se radi nabave elektrike nov bencin-motor, 4 konjske sile. Naslov v upravi lista. 1624

**Odvečniška pisarna
Dr. KUROVCA VEKOSL.**

se je preselila iz Aleksandrove c. 19 v Mariboru v

Sodno ulico 9

1. vrata desno, v pritličju palče Okrožnega urada za zavarovanje delavcev. 1650

Ia rezano trsje
Ia trsje (korenjake)
Ia požlahčeno trsje
Ia sadno dreve
nudi najceneje

Poljedelsko društvo Ptuj

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvitiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskanice v latinici in cirilici

izvršuje
hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Cekov.račun
štev. 10602

Telefon interurb. št. 2112

Izšla je

Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za prestopno leto 1932,

ki ima 366 dni.

»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obrajtan.

V »Veliki Pratiki« najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solčnimi, lunini, vremenskimi in dnevnimi znanimenji; — solnčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — poštne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke na mene, pobotnice, kupne pogode in račune; — konzultati tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse sejme na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, v Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živine; — tabelo hektarov v oralih; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — živiljenje piseva načinov in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalce in žena v hiši.

Cena 5 Din.

»VELIKA PRATIKA« se dobri v vseh vsejih trgovinah in se lahko naroči tudi pisorno pri založniku:

tiskarni J. Blasnika nsl. d. d.
v Ljubljani. 1494

Nervozni umirajo zgodaj!

Ste li opazili pri sebi četudi le tupatam katerega izmed naslednjih znakov bližajoče se živčne oslabelosti?

Hitro razburjenje, nerazpoloženje drgetanje udov, nemirnost, utripanje srca, omotični napadi, tesnobnost, nespečnost, nemirne sanje, neobčutljivost posameznih telesnih delov, plastičnost, prevelika razdražljivost spričo ugovarjanja, ropota, duha, poželenje po omamilih, tobaku, alkoholu, čaju, kavi, trzajne očesnih vek ali migljanje pred očmi, naval krvi, tesnoba, muhavost, odpoved spomina ali govora, izredna nagnjenja ali odvratnost. Ako se pojavi pri Vas kateri teh znakov nervoznosti, eden močan ali večkrat, tedaj

so Vaši živci resno oslabljeni in potrebujejo okreplila.

Ne pustite tega vnemar še naprej, ker sledi temu lahko kmalu resne motnje duševnih zmožnosti, kot nesmiselno govorjenje in nazavedna dejanja, hitra telesna propast in zgodnja smrt. Nič ni na tem, odkod Vaša živčna oslabelost, vabim Vas, pišite mi! Radevolje Vam

Zastonj in poštnine presto enostaven način **odkrijem**

ki Vam bo pripravil veselo iznenadenje. Morda ste za razna sredstva izdali že mnogo denarja, dosegli pa v najboljšem slučaju le kratkotrajno zboljšanje. Zagotovljaj Vas, da poznam pravi način

kako slabosti Vaših živev odpomoči.

Ta način prinese obenem tudi zboljšanje razpoloženja, veselje do življenja, moč in delazmožnost, da, pisal mi je že marsikdo, da ga je povsem prerobil. **To dokazujejo tudi mnema zdravnikov.** Stane Vas samo dopisnico. Pošljem Vam zelo poučno

knjigo popolnoma zastonj.

Če Vam ni mogoče pisati takoj, si spravite ta oglas!

Nabiralno mesto pošte:

Ernst Pasternack, Berlin, SO.,

Michaelkirchplatz Nr. 13. Abt. 90.

MALA OZANILA

V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda Din 1.20. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpošljejo tudi v znakah. — Upravnštvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znakma za Din 2.— za odgovor.

Upravnštvo.

Predam poceni dve plemenski telici, poldružgo leto stari, od dobrih mlekaric, radi pomanjkanja prostora. H. Sarnitz, Sv. Lenart v Slov. goricah. 1661

Cepljene trte in sadna drevesa, zajamčeno prvo vrstno blago, le od selectioniranih cepičev po 1 Din komad in naprej. Cepljene na selection. podlagah Kober 5 B, Teleki 8 B, Göthe št. 9 itd. Tudi korenčjaki od teh podlag na razpolago. Priporoča se takoj naročiti, ker bodo nekatere vrste kmalu pošle. Konkurenca pri blagu nemogoča. Sadna drevesa po dogovoru. Oglasiti se je pri: Šegula, veleposestnik in načelnik zadruge, Hlaponci, p. Juršinci. 1662

Viničarja, pridnega in zanesljivega, s tremi ali štirimi delavskimi močmi se takoj išče. Vpraša se pri V. Pernat, mesar, Ptuj. 1659

Krasne cepljene trte, najboljše vrste, beli burgundec, bela in rudeča žlahtnina, laški rizling, zeleni silvanec itd., na podlagah Rup. Goethe št. 9, Rip. Portalis itd. Cena komad 1 Din, ima na prodaj: Žel Jožef, Zg. Porčič, p. Sv. Trojica v Slov. goricah. 1658

Dam poštenemu mirnemu zakonskemu paru majhno podstrešno sobico. Naslov v upravi lista. 1648

Lončarski vajenec se sprejme pri g. Reišp F., lončarski mojster, Fram. 1626

Krojaškega vajenca iz poštene hiše sprejme salon Avberšek, Maribor, Državna cesta 24. Hrana in stanovanje v hiši po dogovoru. 1660

Sedarski vajenec z dobrim šolskim spričevalom se sprejme pri Martinu Golob, sodarju v Ljutomeru. 1644

Proda se gozd z zemljo, lepi, mešani, 900 klf. Več pove Ivan Ribič, posestnik, Počehova pri Mariboru. 1647

Krepkega in zdravega učenca poštenih staršev, ki bi imel do trgovine s špecerijskim blagom veselje, sprejmem takoj. Prednost imajo fantje, ki so dovoršili dva razreda meščanske šole ali dve gimnaziji, po možnosti da razume tudi nekaj nemški. Hinko Kreft, trgovina z mešanim blagom, Ptuj. 1641

Preklic. Podpisani Franc Kovačič obžalujem besede, katere sem govoril proti Ivanu Baumannu, Rače, ker so neresnične. — Rače, dne 23. novembra 1931. Franc Kovačič. 1657

Na drobno!

TOTLE

(najboljše »Marija-Celjske«) iz litega železa, pocinkane in bakrene za perilo, zadnje tudi za žganje, brzoparilnike (Alfe), štedilnike in peči, stroje za meso in slanino kakor vse ostale potrebščine za jesen in zimo ima stalno in v veliki izberi na zalogi trgovina z železom. 1652

ANTON BRENCIČ, PTUJ.

Zaloga in samoprodaja znanih »ZEPHIR« za Ptuj in okolico.

Mainzische dnevne cene!

Točna posrežba!

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog
nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Lahki vez, skoraj novi, zraven male in velike lojtre, tudi kripa, se zamenja za vino itd: Murko, Pobrežje pri Mariboru, Cesta na Brezje 54. 1651

Peč na žagovino izdeluje in pošilja na osem-dnevno poskušnjo ter plača vse tovorne stroške tvrdka, ako peč dobro ne deluje. R. Jakelj, Slovenjgradec. 1599

250 Din dnevno zaslužite z obiskovanjem ljudi v Vašem kraju! »Kosmos« Ljubljana, poštni predal 307. Znamko za odgovor. 1579

Predno kupite
kotle, alfe, peči in štedilnike

v vseh velikostih, litoželezne lonce, dimne cevi in kolena, kakor tudi vso ostalo železnino, si oglejte zalogo tvrdke. 1655

FRANJO VRABL, PTUJ
železnina

in se boste prepričali o zelo nizkih in solidnih cenah. 1655

Veliko izbiro vsakovrstnih pletenih oblek, jopic, vest, puloverjev itd. priporoča pletarna Vezjak, Maribor, Vetrinjska ulica 17. Naročila po meri, kakor vsa popravila se izvršijo točno in poceni. 1311

Nov vozni red
veljaven od 4. oktobra 1931, se dobi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena 2 Din.

Čevlji brezkonkurenčni izdelavi, materijalu in trpežnosti zato najcenejši pri tvrdki
D. Uršič, čevljarna Celje, Breg štev. 37
Ceniki na zahtevo brezplačno! 1285

Pohištvo - preproge

Linolej, zavese, posteljne odeje, namizni prti, vzglavlja, tuhenti, šivane odeje, volnena pregrinjala, pregrinjal. za mobilije, gradl za matrace, kakor tudi vse vrste leseni, tapetniških in železnih mobilij po čudovito nizkih cenah pri:

Karolu Preis - Maribor

Gosposka ulica 20.

Ceniki zastonj! 1367 Ceniki zastonj!

DENAR

si prihranite, ako kupite **sukno** za moške oblike, **volneno** za ženske obleke, **platno** za vsakovrstno perilo, **svilene rute**, srajce, ovratnike, kravate, dežnike, nogavice itd.

„PRI SOLNU“
Celje, Glavni trg 9
Za obilen obisk se priporoča 318

ALOJZ DROFENIK

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadružni z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 100.000.000-. Posojila na vknjižbo, poročilo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odtegne vlagateljem.